

SASKAŅOTS
VUGD Latgales reģiona brigādes
Daugavpils 4 daļas komandieris

_____ G.Kampāns

2010.gada ____. _____

APSTIPRINU
Daugavpils novada pašvaldības
izpilddirektore

_____ V.Kezika

2010.gada ____. _____

DAUGAVPILS NOVADA
PAŠVALDĪBAS
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS
PLĀNS

Precizēts:
2011.gada ____.janvāris
2012.gada ____.janvāris
2013.gada ____.janvāris

Plāna saturs

Plāna sadalījums	Nosaukums	Lpp.
	Tekstā lietotie termini, jēdzieni un saīsinājumi	4-6
1.	Plāna mērķis, uzdevumi un prognozējamie rezultāti	7
2.	Iestādes īss raksturojums	7
2.1.	Iestādes nosaukums, adrese	8
2.2.	Ģeogrāfiskais izvietojums	8-9
2.3.	Apkārtnes meteoroloģisko un hidroloģisko apstākļu raksturojums	9
2.4.	Darba režīms, laiks un cilvēku skaits iestādē	9
2.5.	Iestādes struktūra	10
3.	Inženiertehniskās sistēmas un aprīkojums	10
3.1.	Ūdensapgāde	10
3.2.	Kanalizācija	10
3.3.	Elektroapgāde	10
3.4.	Siltumapgāde	11
3.5.	Apsardzības sistēma	11
3.6.	Ventilācija	11
4.	Iestādes iekšējie apdraudējumi	11-12
5.	Ārējie apdraudējumi un to iespējamās sekas	12-13
5.1.	Radioaktīvais piesārņojums	13
5.2.	Aizsardzības pasākumi radiācijas avārijās	13
5.3.	Joda profilakse	13-14
5.4.	Uzturēšanās telpās un aizsargbūvēs	14
5.5.	Darbinieku evakuācija radiācijas gadījumā	14-15
5.6.	Radioaktīvo vielu dezaktivizācija	15
5.7.	Radioaktīvi piesārņotu pārtikas produktu un dzeramā ūdens lietošanas ierobežojumi	15
6.	Ķīmiskais saindējums	15-16
7.	Rīcība iestādē radiācijas avārijas, bīstamo vielu vai bioloģiski aktīvo vielu noplūdes gadījumā	16-17
8.	Terorisma apdraudējums	17
8.1.	Darbinieku rīcība terorisma apdraudējuma gadījumā	17
8.2.	Bruņots konflikts, sabiedriskās nekārtības	18
8.3.	Sprādzieni un spridzināšanas draudi	18-19
8.4.	Bioloģiskā terorisma aizdomu gadījumi	19-20
8.5.	Rīcība, ja saņemts vai neatvērts aizdomīgs pasta sūtījums	20
8.6.	Rīcība radiācijas avārijas, bīstamo vielu vai bioloģiski aktīvo vielu noplūdes gadījumā	20-21
8.7.	Ar infekcijas slimību izplatības risku saistīti negadījumi	21

9.	Dabas katastrofas	21-23
10.	Darbības nodrošināšana apdraudējuma gadījumā	23
11.	Civilās aizsardzības organizācija Iestādē	23

11.1.	Atbildīgās personas par civilo aizsardzību Iestādē, to pienākumi	23-24
11.2.	Daugavpils rajona padomes civilās aizsardzības organizatoriskā struktūra	24
11.3.	Civilās aizsardzības operatīvā grupa un tās uzdevumi	25
11.4.	Darbinieku apmācība civilās aizsardzības jautājumos	25-26
12.	Resursi katastrofu pārvaldīšanai	26
12.1.	Trauksmes un apziņošanas sistēma, sakaru nodrošinājums	26
12.2.	Ugunsdrošības un ugunsdzēsības inženiertehniskās sistēmas un aprīkojums	26
13.	Katastrofu pārvaldīšana	27
13.1.	Kā tiek veikta apziņošana iestādē	27
13.2.	Evakuācijas pasākumi un pirmās neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana	27-28
13.3.	Sadarbība ar glābšanas dienestu, avārijas dienestu, valsts un pašvaldību iestādēm	28-29
14.	Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi	30-32
14.1.	Radioaktīvais piesārņojums	33-34
14.2.	Bīstamo ķīmisko vielu noplūde	34-35
14.3.	Dabas katastrofas (vētra, lietus gāzes, snigšana, apledojums, sniega sanesumi)	35-36
14.4.	Ugunsgrēks	36-38
14.5.	Anonīms ziņojums par sprādzienbīstama priekšmeta uzstādīšanu (terorisms)	38-41
14.6.	Zemestrīces	41-44
14.7.	Cilvēku, mājlopu, augu masveida saslimšana un sevišķi bīstamas infekcijas	44-46
14.8.	Darbības nodrošināšana apdraudējuma gadījumos	47
	Pielikumi	
	Iestādes plāns ar galvenajām inženiertehniskajām komunikācijām un evakuācijas ceļiem	48
	Sakaru un apziņošanas shēma	49
	Rīcības plāns ugunsgrēka gadījumā	50-52
	Rīcība nezināmas izcelsmes vielas vai priekšmeta atrašanas gadījumā	53-54
	Rīkojums par Civilās aizsardzības organizatoriskās struktūras izveidošanu	55
	Iestādes Civilās aizsardzības grupas nolikums	56-57
	Civilās aizsardzības vienību funkcionālie pienākumi	58-59

TEKSTA LIETOTIE TERMINI, JĒDZIENI UN SAĪSINĀJUMI

Katastrofa	negadījums, kas apdraud cilvēku dzīvību vai veselību, izraisa cilvēku upurus, nodara materiālos zaudējumus vai kaitējumus videi un pārsniedz skartās sabiedrības spējas novērst sekas ar attiecīgā teritorijā esošo, reaģēšanā iesaistīto operatīvo dienestu resursiem
Katastrofu pārvaldīšana	preventīvo, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu veikšana katastrofu gadījumos un pastāvot katastrofu draudiem. Katastrofu pārvaldīšanu īsteno valsts iestādes, pašvaldības, komersanti un iedzīvotāji
Preventīvie pasākumi	pasākumi, kurus veic, lai novērstu katastrofu iespēju
Gatavības pasākumi	pasākumi, kurus veic, lai sagatavotos rīcībai iespējamo katastrofu gadījumos
Reaģēšanas pasākumi	pasākumi, kurus veic, lai ierobežotu vai likvidētu postošos apstākļus un to izraisītās sekas, novērstu vai mazinātu iespējamo kaitējumu cilvēkiem, īpašumam un videi.
Seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi	pasākumi, kurus veic, lai saglabātu vai minimālā līmenī atjaunotu sabiedrības dzīves nodrošināšanas pamatfunkcijas, kas saistītas ar iedzīvotāju izdzīvošanu
Katastrofas	atbilstoši katastrofas veidam izšķir: 1) dabas katastrofas (vētras, lietusgāzes, plūdi, sausums, mežu un kūdras purvu ugunsgrēki utt.); 2) cilvēku izraisītās katastrofas: a) tehnogenās katastrofas; b) sabiedriskās nekārtības, terora akti un bruņoti konflikti; epidēmijas, epizootijas, epifitotijas
CAK	civilās aizsardzības komisija
CA	civilā aizsardzība - organizatorisku, inženiertehnisku, ekonomisku, finansiālu, sociālu, izglītojošu un zinātnisku pasākumu kopums, kuru īsteno, lai nodrošinātu reaģēšanu katastrofu gadījumos vai pastāvot katastrofu draudiem, kā arī lai atbalstītu valsts aizsardzības sistēmas vajadzības, ja noticis militārs iebrukums vai sācies karš
CA plāns	pašvaldības, komersanta vai iestādes CA plāns ir civilās aizsardzības sistēmas organizācijas darbības reglamentējošs pamatdokuments
KMC	katastrofu medicīnas centrs. Centra darbības mērķis ir nodrošināt un vadīt katastrofu medicīnas sistēmu, organizēt neatliekamās medicīniskās palīdzības sistēmas darbību
VUGD	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Pirmā palīdzība	nekavējoša palīdzība cietušajiem nelaimes gadījumā, kuru var sniegt personas, kurām ir kvalifikācija medicīna vai tās nav, savu zināšanu un iespēju robežās, neatkarīgi no sagatavotības un ekipējuma
Glābšanas darbu vienība	organizēta un apmācīta Iestādes darbinieku grupa, kuras rīcībā ir nepieciešamais inventārs un aprīkojums reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanai
Ugunsdzēsības hidrants	ugunsgrēka dzēšanai paredzēta ierīce ūdens ņemšanai no ārējā ūdensvada tīkla
Resursi	ugunsgrēka dzēšanas un glābšanas darbos iesaistītie darbinieki, operatīvo dienestu darbinieki, citas fiziskās un juridiskās personas, auto un inženiertehniska, aprīkojums un inventārs, ugunsdzēsības vielas, absorbenti, citas vielas un materiāli
Apziņošanas un trauksmes sistēma	speciāla aparatūra, apkalpojošais personāls, kā arī informācijas pārraides komunikācijas, kas nodrošina trauksmes signāla un informācijas pārraidi
Bīstama hidrometeoroloģiska dabas parādība	dabas procesi vai parādības, hidroloģiskas izcelsmes notikums vai hidroloģisku procesu rezultāts, kas rada postošu ietekmi uz cilvēkiem, īpašumu un vidi
Bīstamas kravas	kravas pārvadāšanas vai uzglabāšanas procesā savu īpašību dēļ var izraisīt sprādzienu, ugunsgrēku vai nodarīt citus postījumus videi, kā arī apdraudēt cilvēku un dzīvnieku dzīvību
Bīstama viela	substanci, enerģijai vai situācijai raksturīga īpašība, kas pie noteiktiem nosacījumiem rada vai var radīt kaitējumu cilvēka dzīvībai un veselībai, videi
Evakuācija	cilvēku pārvietošana no apdraudētās teritorijas (telpām) katastrofu (avāriju) draudu periodā vai tās gadījumā, lai pasargātu viņus no katastrofu (avāriju) postošajiem faktoriem
Objekta CA vienība	organizēta un apmācīta personu grupa, kuras rīcībā ir speciālais inventārs ar reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu bojātām tilpnēm
Maksimāli pieļaujamā bīstamas vielas koncentrācija	maksimālais bīstamo vielu daudzums augsnē, gaisā, ūdenī, pārtikas produktos, pārtikas izejvielās, kas neietekmē cilvēka veselību un neizsauc nelabvēlīgas sekas
Nevēlams notikums	negatīvas pārmaiņas iestādes ekspluatācijas gaitā, piemēram: tehnoloģiska vai mehāniska rakstura bojājumi, neapzināta vai apzināta nepareiza ekspluatācija, kā arī citi trūkumi vai ārējie faktori
Pali	ūdens līmeņa paaugstināšanās upēs ezeros pavasara periodā, kas rada to pārplūšanu un raksturojas ar ilglaicīgu ūdens līmeņa noturību

Plūdi	ūdens līmeņa celšanās upēs ezeros, kas var notikt lietus vai sniega segas straujas kušanas, ledus (vižņu) sastrēgumu, hidrotehnisko būvju avāriju, kā arī citu dabas parādību rezultātā
Risks	cilvēka darbības vai dabas procesu izraisīta nevēlama notikuma realizācijas varbūtība noteiktā teritorijā un laika periodā un šī notikuma seku iespējamo apjomu apkopojums
Riska avots	tehnisks objekts, sociāla vai dabas parādība, kas pie noteiktajiem nosacījumiem var novest pie negadījuma
Riska faktori	riska lieluma iespaidojošie parametri, kas atkarīgi no tehniskajām ierīcēm, tehnoloģiskajiem procesiem, apkalpojošiem procesiem un darbības nodrošināšanas.
Sprādziens	momentāna (eksplozīva) vielas vai maisījuma ķīmiskā pārvērtība, kurā izdalās liels enerģijas daudzums, kas rada paaugstinātu spiedienu (pārspiedienu un triecienvilni)
Trauksmes signāls	noteiktā teritorijā vai iestādē pārraidīts signāls, kas brīdina par katastrofu vai tās draudiem un nepieciešamību darbiniekiem ieslēgt televizoru vai radio, lai saņemtu informāciju turpmākai rīcībai
Ugunsdrošība	atbildība normatīvajos aktos noteiktajām prasībām attiecībā uz ugunsgrēku novēršanu, sekmīgu dzēšanu un to seku mazināšanu
Ugunsdzēsība	organizēta darbība, kuru veic, lai likvidētu ugunsgrēku, glābtu fiziskās personas un materiālās vērtības, kā arī aizsargātu vidi ugunsgrēka dzēšanas laikā
Ugunsdzēšanas līdzekļi	ugunsdzēsamie aparāti, ugunsdzēsības inventārs, tehnika un ugunsdzēsības ūdensapgāde

1. PLĀNA MĒRĶIS, UZDEVUMI UN PROGNOZĒJAMIE REZULTĀTI

Daugavpils novada pašvaldība (turpmāk tekstā **Iestāde**) civilās aizsardzības plāns izstrādāts atbilstoši 26.10.2006. Civilās aizsardzības likuma un 26.06.2007. Ministru kabineta noteikumu Nr. 423 „Pašvaldības, komersanta un iestādes civilās aizsardzības plāna struktūra, tā izstrādāšanas un apstiprināšanas kārtība” prasībām.

CA plāns nosaka darbinieku rīcību valsts ārējā vai iekšējā apdraudējuma gadījumā. Plānu atbildīgā amatpersona precizē pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā reizi gadā.

CA pasākumi iestādē tiek plānoti katastrofu pārvaldīšanas periodam, gatavības periodam, reaģēšanas un īstermiņa seku likvidēšanas periodam.

Civilās aizsardzības (turpmāk - CA) plāna mērķis ir:

- radīt organizatorisku sistēmu darbinieku aizsardzībai katastrofu gadījumos vai pastāvot katastrofu draudiem.

Civilās aizsardzības plāna uzdevumi ir:

- apzināt **Iestādes** iekšējos un ārējos bīstamības avotus;
- plānot CA pasākumus, lai novērstu vai mazinātu katastrofu (avāriju) gadījumos izraisīto seku iespējamo kaitējumu cilvēkiem, īpašumam un videi;
- plānot iespējamo palīdzību apdraudējumā nonākušajiem darbiniekiem.

Civilās aizsardzības plāna prognozējamie rezultāti ir **Iestādes** darbinieku un apmeklētāju saskaņota rīcība iespējamo avāriju un katastrofu gadījumā.

Civilās aizsardzības plānu precizē katru gadu pēc stāvokļa uz 01. janvāri, ņemot vērā **Iestādē** notikušās pārmaiņas, grozījumus normatīvajos aktos un citus faktorus, kas var ietekmēt plānā iekļauto pasākumu izpildi.

Civilās aizsardzības plāns nav jāuztver kā tā galīgais variants, jo to paredzēts regulāri pārskatīt un nepieciešamības gadījumā papildināt un precizēt. Tāpat jāņem vērā, ka katrai avārijas situācijai ir sava specifika, bet izstrādātajā civilās aizsardzības plānā ir aprakstītas standarta prasības. Lai iegūtu nepieciešamās iemaņas rīcībai avārijas situācijās, pārbaudītu civilās aizsardzības plānu, jārīko darbinieku treniņus un mācības.

Plāns izstrādāts valsts valodā divos eksemplāros, no kuriem 1 eksemplārs Iestādei, 2 eksemplārs VUGD Daugavpils brigādei.

2. IESTĀDES ĪSS RAKSTUROJUMS

2.1. Iestādes nosaukums, adrese un pakļautība

Daugavpils novada pašvaldība atrodas Rīgas ielā 2, Daugavpilī, kura darbojās kā **atvasināta publiska persona**. Tai saskaņā ar likumu „Par pašvaldībām” ir piešķirta sava autonoma kompetence, kas ietver arī sava budžeta veidošanu un apstiprināšanu.

Daugavpils novada pašvaldības teritoriju iedalās šādos novada pagastos :

- Ambeļu pagasts;
- Bīķernieku pagasts;
- Demenes pagasts;
- Dubnas pagasts;
- Kalkūnes pagasts;
- Kalupes pagasts;
- Laucesas pagasts;
- Līksnas pagasts;
- Maļinovas pagasts;
- Medumu pagasts;

Naujenes pagasts;
Nīcgales pagasts;
Salienas pagasts;
Skrudalienas pagasts;
Sventes pagasts;
Tabores pagasts;
Vaboles pagasts;
Vecsalienas pagasts;
Višķu pagasts.

Pašvaldības iedzīvotāju ievēlēta Daugavpils novada dome (turpmāk tekstā – dome) ir **publiskas personas** - Daugavpils novada pašvaldības **orgāns**, kura paūž Daugavpils novada pašvaldības tiesisko gribu, pieņem lēmumus; nosaka pašvaldības institucionālo struktūru; lemj par autonomo funkciju un brīvprātīgo iniciatīvu īstenošanu un par kārtību, kādā nodrošina pašvaldībai deleģēto valsts pārvaldes funkciju un pārvaldes uzdevumu izpildi; izstrādā un izpilda pašvaldības budžetu. Dome atbilstoši kompetencei ir atbildīga par pašvaldības institūciju tiesisku darbību un finanšu līdzekļu izlietojumu.

Dome sastāv no 17 deputātiem.

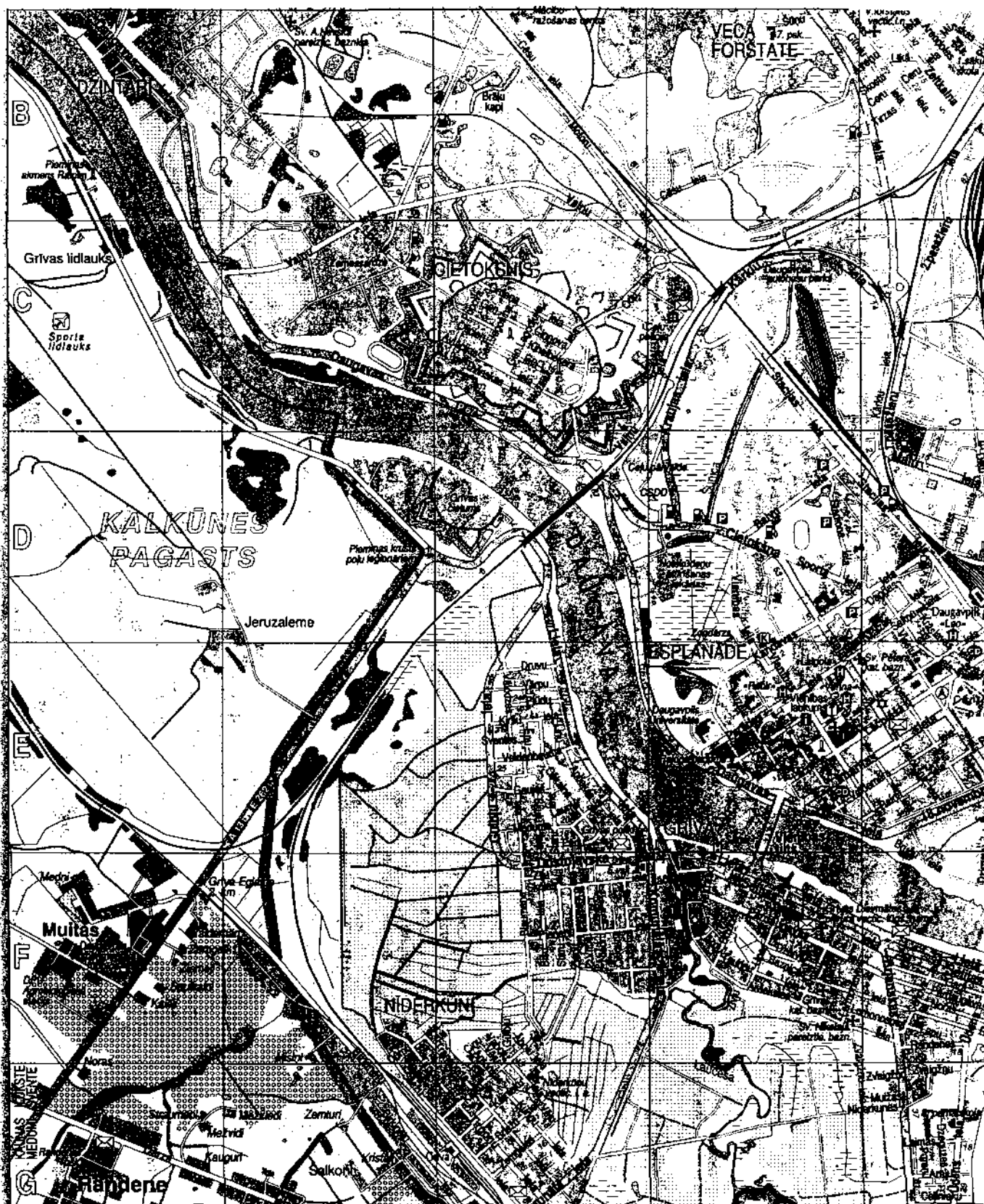
Lai nodrošinātu savu darbību un izstrādātu domes lēmumprojektus, dome no pašvaldības deputātiem ievēlē:

- finanšu komiteju 9 locekļu sastāvā;
- izglītības, kultūras un sporta jautājumu komiteju 8 locekļu sastāvā;
- sociālo un komunālo jautājumu komiteju 8 locekļu sastāvā;
- attīstības un tautsaimniecības komiteju 8 locekļu sastāvā;
- Naujenes pagasta teritoriālo komiteju 3 locekļu sastāvā.

Pēc domes priekšsēdētāja priekšlikuma dome ieceļ Pašvaldības izpilddirektoru (turpmāk tekstā – izpilddirektors), kas pašvaldības nolikumā noteiktajā kārtībā ir atbildīgs par pašvaldības iestāžu un pašvaldības kapitālsabiedrību darbu.

2.2 .Ģeogrāfiskais izvietojums

Daugavpils novada pašvaldība atrodas: Daugavpilī, Rīgas ielā 2, LV-5401.

Nekustamais īpašums Daugavpilī, Rīgas ielā 2, sastāda viena trīsstāvu administratīvā ēka ar pagrabu ar ēkas kopējā platība – 2664,6 kvadrātmetri., 1.stāvs – 856,2 m², 2.stāvs – 743,6m², 3.stāvs – 225,3m², 3.stāvs – 33,8 m², palīgtelpa – 805,7m².

Būves specifikācija:

- būves pamati - betons;
- būves ārsienas - ķieģeļu mūris;
- būves pārsegumi – dzelzsbetons;
- būves jumts – dzelzsbetons ar gumijotiem ruļļu materiāliem.

Iestāde atrodas 1,2 km attālumā no dzelzceļa stacijas, 60 m attālumā no Daugavas upes.

2.3. Apkārtnes meteoroloģisko un hidroloģisko apstākļu raksturojums

Klimats Daugavpilī ir mēreni silts un mitrs. Vasaras ir relatīvi vēsas un mākoņainas. Vissiltākais ir jūlijs ar mēneša vidējo gaisa temperatūru $+16,9^{\circ}\text{C}$. Līdz šim novērotā gada absolūti minimālā gaisa temperatūra Daugavpilī ir -35°C , absolūti maksimālā gaisa temperatūra ir $+34,5^{\circ}\text{C}$.

Nokrišņi iespējami vidēji katru otro dienu. Vidējais nokrišņu daudzums pilsētā ir 85 mm. Gada gaitā vislielākais nokrišņu daudzums ir jūlijā (mēneša nokrišņu summa ir 80-88 mm), vismazāk - februārī un martā (mēnešu nokrišņu summa 29-37 mm). Ziemas ir samērā siltas, ar biežiem atkušņiem. Janvārī vidējā temperatūra ir $-4,7^{\circ}\text{C}$, atkušņi aptuveni 10 dienas mēnesī. Daugavpilī gaisa temperatūra vasarā ir par $2-3^{\circ}\text{C}$ augstāka nekā Rīgā, bet ziemā zemāka.

Sniega sega veidojas decembra vidū un saglabājas līdz marta vidum. Aptuveni 40% dienu gadā ir apmākušās, nokrišņu daudzums $-700-720$ mm gadā. Lietainākais mēnesis ir jūlijs, bet sausākais marts. Sniega sega pēdējo gadu ziemās ir īslaicīga, tās biezums mēdz sasniegt 20 cm. Vējainākais gadalaiks ir rudens, bet valdošie pūš D un DR.

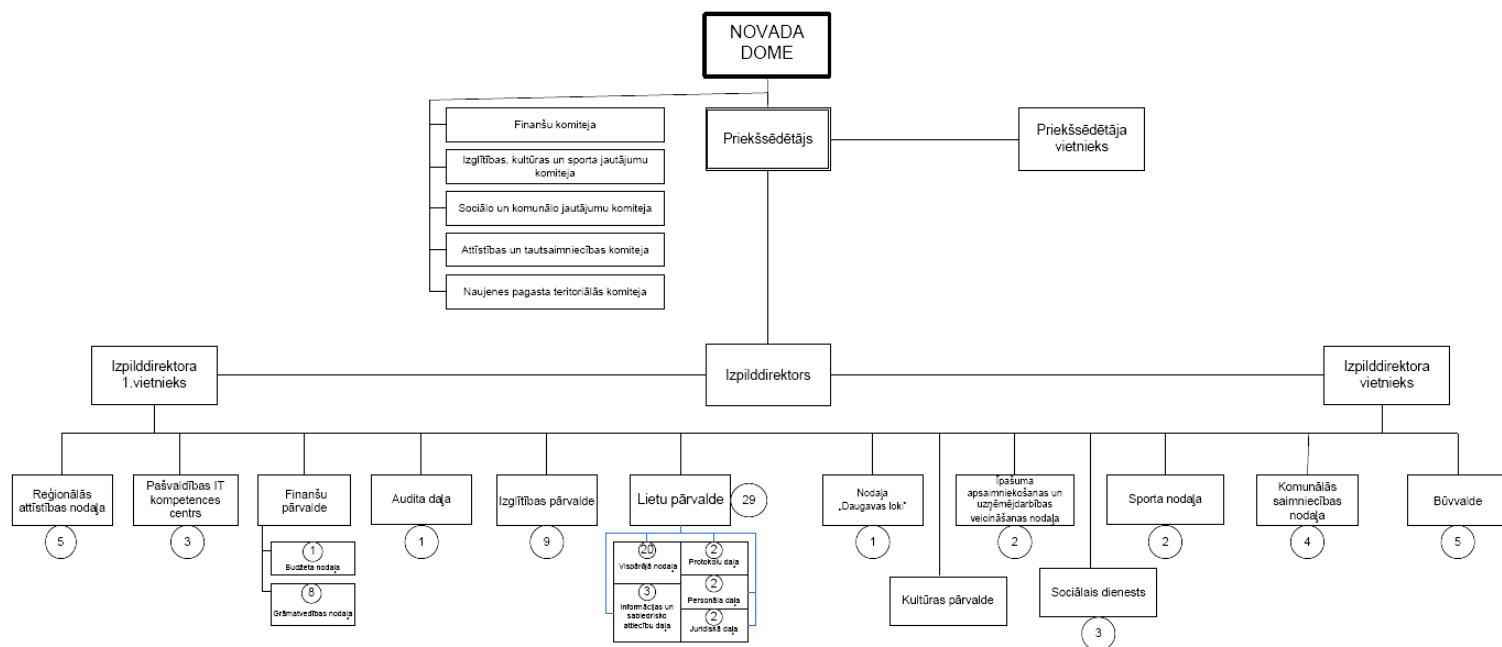
2.4. Darba režīms, laiks un cilvēku skaits Iestādē

Iestādes Rīgas ielā 2, darba laiks darba dienās ir no 8.00 līdz 16.30, pirmdienās no 8.00 līdz 18.00. Ēkā tiek izmantota kopējā ieeja no Rīgas ielas puses, no vestibila pa abām pusēm pa kāpnēm var nokļūt uz 2. un 3.stāvu. Evakuācijas jautājumi un kārtība notiek saskaņā ar izstrādātajiem plāniem.

Ārpus darba laika apmeklētāju neiekļūšanu ēkā nodrošina trīs dežuranti no plkst. 16.30 līdz 8.00 darba dienās un nepārtraukti brīvdienās un svētku dienās.

Strādājošo darbinieku skaits **Iestādē** darba laikā ir 115 darbinieki.

2.5. Iestādes struktūra

3.1. Ūdensapgāde (tai skaitā ugunsdzēsības vajadzībām) – t. 654 07500

Ūdensapgāde **Iestādē** tiek nodrošināta pamatojoties uz SIA „Daugavpils ūdens”, 1999. gada 16.februārī noslēgtā līguma Nr.3509 pamata. Iekšējo ūdensapgādes tīklu uztur darba kārtībā un veic nepieciešamo tekošo remontu Pašvaldības Dzīvokļu un komunālās saimniecības uzņēmums.

Ugunsdzēsības vajadzībām **Iestādē** ierīkots iekšējais ugunsdzēsības ūdensvads ar 8 (astoņiem) krāniem. Tie aprīkoti ar 20 metu šļūtenēm un dzēšanas stobriem,kā arī Rīgas ielā 20 metru attālumā no **Iestādes** virzienā uz dzelzceļa stacijas pusi atrodas ugunsdzēsības hidrants. Avārijas dienesta tālrunis 65476100.

3.2. Kanalizācija

Iestādes kanalizācija ir pieslēgta pilsētas kanalizācijas sistēmai. Pakalpojumus sniedz SIA „Daugavpils ūdens ", saskaņā ar 1999. gada 16.februārī noslēgto līgumu Nr. 3509. Avārijas dienesta tālrunis 65476100.

3.3. Elektroapgāde

Elektroapgādi **Iestādes** ēkā nodrošina A/S "Latvenergo", saskaņā ar 2003. gada 1.janvārī noslēgto līgumu Nr. ADM 00035. Par ārējo elektrotīklu stāvokli atbildība VAS „Latvenergo” (t. 80200400), bet par iekšējiem tīkliem – Dzīvokļu un komunālās saimniecības uzņēmums (avārijas dienesta t. 65476100).

3.4. Siltumapgāde

Siltumapgādi **Iestāde** nodrošina PAS „DAUGAVPILS SILTUMTĪKLI", saskaņā ar 2008. gada 9.jūnijā noslēgto līgumu Nr.03i-25/112. Avārijas dienesta tālrunis 65443405.

3.5. Apsardzības sistēma

Iestādes telpu apsardzi ārpus darba laika nodrošina 3 dežuranti pēc darba grafika.

Iestādes telpas ir aprīkotas ar tālruņiem, radioaparāturu, televizoru un ugunsdrošības signalizācijas pulti, kuras apkopi nodrošina SIA „VIZA”. Atbildīgās personas t. 29167688.

3.6. Ventilācija

Iestādes 1., 2., 3. stāvos ir dabiskā ventilācija, kafejnīcas „Pauzīte” telpās un mazajā sēžu zālē ventilācija ir piespiedu.

4. IESTĀDES IEKŠĒJIE APDRAUDĒJUMI

Ņemot vērā Iestādes darbības specifiku, darbinieku un apmeklētāju drošību var apdraudēt:

Ugunsgrēks, tā iemesli varētu būt:

- darbinieku vai apmeklētāju pieļautā ugunsdrošības normu neievērošana (smēķēšana, neatļauta rīcība ar uguni, ļaunprātīga dedzināšana u.t.t);
- elektroinstalācijas bojājumi;
- elektroinstalācijas pārslodze;
- veca elektroinstalācija;
- bojātu elektroierīču lietošana vai atstāšana bez uzraudzības;
- viegli uzliesmojošu šķidrumu lietošana vai uzglabāšana;
- liela putekļu koncentrācija uz elektroiekārtām;
- ugunsbīstamie darbi.

Avāriju (katastrofu) iespējamie attīstības varianti un seku izvērtējums

Ugunsgrēka gadījums:

- Atkarībā no ugunsgrēka izcelšanās vietas un izplatības tā apdraudējumam var būt pakļauts dažāds darbinieku, kā arī apmeklētāju skaits.
- Ugunsgrēks var izcelties vienā vai vairākās blakus esošajās telpās. Ugunsgrēka izplatība pa visu stāvu vai visu ēku ir maz iespējama, jo Iestādē praktiski viegli uzliesmojošas vielas (šķidrumi) netiek pielietoti.
- Ugunsgrēku var izraisīt smēķēšana. Kā rezultātā sākotnēji var aizdegties papīri, mēbeles utt.
- Ugunsgrēka draudi varētu būt arī no ugunsgrēka tuvumā esošajām ēkām, kā arī ļaunprātīga dedzināšana.

Riska mazināšanai veicami šādi pasākumi:

- stingri ievērot ugunsdrošības noteikumus;
- nodrošināt agrīnu aizdegšanās konstatēšanu un operatīvu rīcību tās likvidēšanā sākuma stadijā;
- ugunsdrošības pasākumu plānošana;
- darbinieku instruktāža un apmācība rīcībai ugunsgrēka gadījumā;
- ugunsdrošības sistēmas pilnveidošana.

Avārijas iekšējos inženiertehniskajos tīklos (elektroenerģijas, siltuma, ūdens un kanalizācijas sistēmā):

- Avārijas iekšējos komunālajos tīklos var nelabvēlīgi ietekmēt Iestādes darbu, bet šie traucējumi nevarētu radīt nopietnus draudus cilvēkiem, īpašumam un videi. Energoresursu bojājumi (avārijas) varētu būt saistīti ar tehnisko nolietojumu, ekspluatācijas noteikumu neievērošanu, ugunsgrēka rezultātā.

Lai novērstu ugunsgrēka rašanās iespēju:

- visas elektroiekārtas jānodrošina pret īssavienojumu un pārslodzi, strāvas noplūdi un citiem ekspluatācijas režīma pārkāpumiem;
- visiem elektrosadales skapjiem jābūt aizslēgtiem;
- elektroiekārtu strāvas vadītāju izolācijas pretestībai jāatbilst iekārtu tehniskajiem normatīviem;
- avārijas un evakuācijas apgaismojuma tīkliem un ierīcēm vienmēr jābūt lietošanas kārtībā.

Lai novērstu vai mazinātu avārijas risku ūdens apgādes sistēmā jāpievērš uzmanība šādiem faktoriem:

- visām ūdensvada caurulēm jāatbilst kvalitātes prasībām un jāveic materiālu un sistēmas savienojumu kvalitātes pārbaude pēc to uzstādīšanas;
- ūdens apgādes sistēmām jāveic regulāras pārbaudes saskaņā ar lietošanas instrukciju u.c. prasībām, lai nodrošinātu sistēmas saglabāšanu labā tehniskā stāvoklī un mazinātu nejaušas noplūdes risku;
- ūdens apgādes sistēmām jābūt apgādātām ar ventiļiem, lai ūdens noplūdes gadījumā būtu iespējams ātri apturēt ūdens noplūdi.

5. ĀRĒJIE APDRAUDĒJUMI UN TO IESPĒJAMAS SEKAS

Ārējie apdraudējumi varētu būt:

- radioaktīvais piesārņojums;
- bīstamo ķīmisko vielu noplūde no dzelzceļa cisternām, kura intensīva pārvietošanās notiek pa dzelzceļa maģistrāli 1,2km attālumā no Iestādes. Dzelzceļa avārijas var izraisīt ritošā sastāva bojājumi, terora akti uz dzelzceļa vai savstarpēja vilcienu sadursme.

Pa dzelzceļu, šķērsojot teritoriju, tiek pārvadātas bīstamas ķīmiskas vielas un produkti. Avārijas uz dzelzceļa un autotransporta avārijas var izraisīt sprādzienus, ugunsgrēkus vai arī bīstamo ķīmisko vielu noplūdi, kā arī dominoefektu, radot cilvēku upurus un vides piesārņošanu.

- dabas katastrofas (plūdi, vētras utt.) un ārējo komunālo tīklu avārijas;
- sprādzienbīstamu priekšmetu atrašana, ienešana vai anonīms ziņojums (terorisms).

5.1. Radioaktīvais piesārņojums

Tas varētu būt saistīts ar:

- enerģētisko kodolreaktora avārijas ar radionuklīdu noplūdi;
- avārijas radioaktīvā materiāla transporta pārvadājumu laikā;

- avārijas (negadījumi) jonizējošā starojuma objektos Latvijā;
- nesankcionētas darbības ar jonizējošā starojuma avotiem;
- kosmisko objektu ar jonizējošā starojuma avotiem avārijas;
- kodolieroču pielietošana;

Latvijā, attiecīgi arī Daugavpils pilsētā un Iestādē, par hipotētiskiem Radiācijas Piesārņojuma avotiem uzskatāmi: - enerģētisko kodolreaktoru avāriju ar būtisku Radiācijas Noplūdi risks. Ap Daugavpils pilsētu atrodas 6 AES ai-14 K.ĪR /kodolreaktoriem/:

AES atrašanās vieta	Valsts	KR ekspluatācijā nodošanas gads	KR tips	Attālums (km) līdz	
				Daugavpils robežai	LR robežai
Ignalīna	Lietuva	1985., 1987.	LGR	27	10
Oskarhamm	Zviedrija	1972., 1976., 1986.	BWR	520	280
Forsmarka	Zviedrija	1980, 1981, 1985.	BWR	560	340
Loviisa	Somija	1977. 1981.	BVVR	575	275
Olkiloita	Somija	1979.. 3982	BWR	630	330
Sosnovij-Bor /Pēterburga/	Krievija	1974., 1976., 1980.	LGR	580	275

Sakara ar minēto AES tehnoloģisko u.c. iekārtu nolietojumu, darba resursu izsmelšanu, citiem objektīviem faktoriem - kodolavāriju risks pieaug.

5.2. Aizsardzības pasākumi radiācijas avārijas

Negaidīta, strauja radioaktīvā fona paaugstināšanās gadījumā, iedzīvotājus brīdinās trauksmes signāls, kā arī masu informācijas līdzekļi.

Darbinieku aizsardzības pasākumi pret radiācijas kaitīgo iedarbību ir atkarīgi no radiācijas izotopa veida. Radioaktīvā fona paaugstināšanās gadījumā, darbinieki seko informācijai TV, radio un ievēro speciālo dienestu ieteikumus.

5.3. Joda profilakse

Joda profilaksi veic īsi pirms iespējamās radioaktīvo vielu noplūdes vai izkļiedes vidē no objekta vai tūlīt pēc tās, lai mazinātu jonizējošā starojuma kaitīgo ietekmi uz to iedzīvotāju veselību, kurus var apdraudēt radiācijas avārija, kā arī radiācijas avārijā cietušo iedzīvotāju veselību. Joda preparātus (kālija jodīda tabletes, 5% kālija jodīda šķīdumu) lieto pēc VUGD norādījuma saskaņā ar pievienoto joda preparātu lietošanas instrukciju.

Joda profilaksi veic ne ilgāk kā 7 dienas.

5.4. Uzturēšanās telpās un aizsargbūvēs

Ņemot vērā radiācijas centra ieteikumus, VUGD pieņem lēmumu par radiācijas avārijā cietušo iedzīvotāju uzturēšanos telpās vai aizsargbūvēs, ko rada ārējais un iekšējais apstarojums, to samazinot līdz:

- 3 mSv tuvākajās 6 stundās;
- 10 mSv tuvākajās 48 stundās.

Aizsardzības pasākumu - uzturēšanos telpās un Civilās aizsardzības aizsargbūvēs piemēro ne ilgāk par 48 stundām. Jāņem vērā telpu aizsargspēja pret radiāciju.

Radiācija samazinās gadījumos, ja:

Aizsardzības pasākumu - uzturēšanos telpās un CA aizsargbūvēs - piemēro ne ilgāk par 48 stundām. Jāņem vērā telpu aizsargspēja pret radiāciju.

		Radiācija samazinās
Iekštelpas 1. stāva viestāvu un divstāvu mājās	- ar koka sienām - ar mūra	2 reizes 5 ... 7 reizes
Iekštelpas daudzstāvu māju augšējos stāvos (izņemot pēdējo stāvu)		50 reizes
Pagrabtelpās viestāvu un divstāvu mājās	- ar koka sienām - ar mūra	7 ... 12 reizes 200 ... 300 reizes
Daudzstāvu mājas pagraba vidusdaļā		500... 1000 reizes

Iestādes darbinieku aizsardzībai speciālo aizsargbūvju (patvertnes) - nav. Radioaktīvā piesārņojuma gadījumos paredzēta hermetizēto darba telpu izmantošana, pēc nepieciešamības izmantojot papildus viegli pieejamos individuālos aizsardzības līdzekļus.

5.5. Darbinieku evakuācija radiācijas gadījuma

Daugavpils rajona padome radiācijas gadījumā veiks darbinieku izvietojumu no sabiedriskām telpām uz pagrabtelpām, lai novērstu vai samazinātu viņu apstarošanas un nepieļautu radiācijas avārijas kaitējumu. Evakuācija tiks veikta:

- ja no radioaktīvā mākoņa paredzamā jonizējošā starojuma dozas jauda ir 1 mSv/h;
- ja telpās un aizsargbūvēs, kurās uzturas cietušie konstatēta jonizējošā starojuma dozas jauda ir lielāka par 1 mSv/h;

Ja iespējamā jonizējošā starojuma doza 30 dienu laikā pēc radiācijas avārijas nepārsniedz 10 mSv, pieļauj radiācijas avārijā cietušo iedzīvotāju atgriešanos viņu pastāvīgajā dzīvesvietā.

Ņemot vērā ieteikumus, lēmumu par radiācijas avārijā cietušo iedzīvotāju evakuāciju pieņem:

- Valstī „Krīzes vadības padome”;
- attiecīgā teritorijā CA komisija;
- VUGD vai attiecīgā pašvaldība, ja Krīzes vadības padomes vai Pašvaldības civilās aizsardzības komisijas nav iespējams sasaukt.

Sabiedrība evakuē radiācijas gadījumā darbiniekus atbilstoši Radiācijas drošības centra norādījumiem, kā arī citām pašvaldībām, iestādēm un komercsabiedrībām noslēgtajiem ministrijas līgumiem par transporta nodrošinājumu, evakuēto izmitināšanu un nepieciešamo sadzīves apstākļu nodrošināšanu.

5.6. Radioaktīvo vielu dezaktivācija

Sadarbībā ar pašvaldībām, VUGD un Radiācijas drošības centrs organizē radiācijas

avārijā cietušo iedzīvotāju un tehnikas dezaktivāciju, iesaistot radioaktīvo atkritumu apglabāšanas vai pašvaldības uzņēmumus (uzņēmējsabiedrības).

5.7. Radioaktīvi piesārņotu pārtikas produktu un dzeramā ūdens lietošanas ierobežojumi

Krīzes vadības padome pieņem lēmumu par pārtikas produktu un dzeramā ūdens aizsardzības pasākumiem.

Pārtikas un veterinārais dienests, Valsts sanitārā inspekcija atbilstoši savai kompetencei:

- veic pārtikas produktu un dzeramā ūdens radioaktīvā piesārņojuma kontroli un informē Radiācijas novēršanas centru par neatbilstību noteiktajām prasībām;
- ja nepieciešams, nosaka radioaktīvi piesārņoto pārtikas produktu un dzeramā ūdens lietošanas ierobežojums.

6. ĶĪMISKAIS SAINDĒJUMS.

Ar katru gadu ķīmisko negadījumu skaits Latvijā pieaug. Liels ķīmisko vielu skaits tiek ražots un transportēts pa ceļiem, dzelzceļiem, kā arī ūdens un gaisa satiksmi.

Liels skaits no šīm vielām ir toksiskas un bīstamas cilvēka veselībai un dzīvībai, un to noplūde var izraisīt daudzu cilvēku saindēšanos.

Ikdienā valsts teritorija transportē simtiem tūkstošu tonnu, vairāk nekā 3000 veidu bīstamas ķīmiskās vielas un produktus. Tikai pārvadājamā amonjaka daudzums pārsniedz 1 milj. tonnu gadā.

Lai gan Latvijā nav bijuši liela apjoma ķīmiskie negadījumi, kuros cietuši cilvēki, taču katru gadu tiek reģistrēti vairāki desmiti toksiski ķīmisku vielu noplūdes gadījumi. Šiem gadījumiem ir tendence pieaugt.

Latvijā pašlaik ir reģistrētas 12 plašāk izplatītas toksiskas ķīmiskas vielas:

- šķidrās kurināmais;	- sērskābe;
- nātrija hidroksīds;	- hlors;
- sālsskābe;	- sēra dioksīds;
- propāna/butāna gāze;	- slāpekļskābe;
- benzīns;	- amonjaks;
- slāpekļa dioksīda un tetraoksīda gāzes	- metanols.

Biežāko ķīmisko vielu noplūde Latvijā saistīta ar amonjaka, hlora, benzīna, dīzeldegvielas un kurināmo šķidro degvielu noplūdi.

Bīstamo ķīmisko vielu un produktu noplūde var notikt:

- rūpniecisko avāriju gadījumos stacionāros paaugstinātas bīstamības objektos, kas uzglabā, ražo vai pārstrādā bīstamās vielas;
- transporta avāriju gadījumos bīstamo kravu pārvadāšanas laikā ar transporta līdzekļiem (autotransportu, dzelzceļa transportu).

Dzelzceļa avārijas gadījumā tiek iesaistīts VUGD un citi avārijas dienesti, kā arī Sabiedrības veselības aģentūras.

Ja nepieciešams, negadījuma likvidēšanas darbos var būt iesaistīti kravas nosūtītāja (saņēmēja) speciālisti vai piegādāti negadījuma vietā kravas nosūtītāja (saņēmēja) speciālās ierīces un tehnika.

Negadījuma likvidācijai dzelzceļu stacijās ir izveidotas avāriju situāciju likvidācijas un lokalizācijas grupas, var būt iesaistīti ugunsdzēsības un palīdzības vilcieni un citi

speciālie formējumi.

Negadījumos ar propāna un butāna gāzes cisternām tiek izsauktas VAS "Latvijas Gāze" avārijas brigādes.

Izplūdušas bīstamās vielas var neatgriezeniski ietekmēt cilvēku veselību, izraisīt masveida cilvēku bojā eju, ievērojamu vides piesārņojumu, kā arī iniciēt sprādzienu, ugunsgrēku. Sākoties ugunsgrēkam var izdalīties ļoti toksiski degšanas produkti, kas izplatās apkārtnē vai tieši ugunsgrēka, vai tā dzēšanas pasākumu rezultātā.

Risks cilvēkiem ir atkarīgs no konkrētas vielas īpašībām, daudzuma, noplūdes intensitātes un vietas, meteoroloģiskajiem apstākļiem, attāluma līdz Iestādei, kā arī citiem faktoriem.

Šī iemesla dēļ **Iestādes** personāla sastāvam galvenokārt paš aizsardzības, kā arī Iestādes aizsardzības nolūkos, ir vērts pārzināt vispārējo situāciju valstī, neizslēdzot saskarsmes iespēju ar negadījumiem gan darba pienākumu izpildes vietās, gan sadzīvē.

7. RĪCĪBA IESTĀDĒ RADIĀCIJAS AVĀRIJAS, BĪSTAMO VIELU VAI BIOLOĢISKI AKTĪVO VIELU NOPLŪDES GADĪJUMĀ.

Saņemot paziņojumu no masu medijiem (TV, radio, prese, u.c.) par šiem gadījumiem, nepieciešams veikt šādus pasākumus:

- izziņot trauksmi un sniegt informāciju pa iekšējiem informācijas avotiem;
- organizēt **Iestādes** personāla un apmeklētāju pārvietošanu uz drošām telpām, atkarībā no konkrētās situācijas (meteoroloģiskie apstākļi, noplūdes vieta un apjoms, u.c.);
- veikt drošības pasākumus, lai šajās telpās neieklūtu piesārņojums:
 - aizvērt logus, durvis, ventilācijas lūkas;
 - noblīvēt spraugas logos, durvīs, ventilācijas lūkās ar ūdeni;
 - samērcētu audumu vai citu materiālu.

Šie pasākumi ir efektīvi, ja tiek veikti pirms baktērijas un vīrusi ir nokļuvuši telpās.

- nepieciešamības gadījumā nodrošināt pārvietoto personu uzskaiti;
- sagatavot un nepieciešamības gadījumā izdot pārvietojamām personām elpošanas ceļu aizsardzības līdzekļus - respiratorus, gāzmaskas (vēlams ar speciāliem filtriem), marles - vates apsējus vai citus vairākkārt salocītus gaisu caurlaidīgus materiālus. Bīstamo vielu noplūdes gadījumā marles-vates apsēji jāsamērcē 2-5% citronskābes ūdens šķīdumā vai vienkārši ūdenī;
- ja saņemta informācija vai ir aizdomas par ūdensapgādes sistēmas piesārņojumu, lietot vārītu ūdeni vai tirdzniecības vietās iegādātu ūdeni slēgtā traukā (bīstamo un bioloģiski aktīvo vielu noplūdes gadījumā). Radiācijas avārijas gadījumā jā sagatavo dzeramā ūdens un pārtikas krājumi slēgtos traukos;
- ja jūt veselības stāvokļa izmaiņas, nekavējoties griezties pēc medicīniskās palīdzības, izsaucot Neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādes pa tālr. **112 vai 03**;
- nodrošināt pārvietoto personu turpmāko informēšanu un apgādi ar pirmās nepieciešamības precēm;
- radiācijas avārijas gadījumā, sagatavoties iespējamai evakuācijai un veikt joda profilaksi;
- atļaut atstāt drošās telpas tikai pēc atbildīgo valsts institūciju paziņojuma saņemšanas.

Evakuāciju veic, pārvietojot cietušos darbiniekus no darba vietām, lai novērstu vai samazinātu nodarīto kaitējumu veselībai un apdraudējumu dzīvībai.

Evakuāciju veic pēc administratīvi teritoriālā principa saskaņā ar Daugavpils

novada civilās aizsardzības plānu.

Pašvaldības evakuē cietušos iedzīvotājus atbilstoši šim plānam, kā arī ar citām pašvaldībām, iestādēm un komercsabiedrībām noslēgtajiem sadarbības līgumiem par transporta nodrošināšanu, evakuēto izmitināšanu un nepieciešamo sadzīves apstākļu nodrošināšanu.

8. TERORISMA APDRAUDĒJUMS

Nelikumīga ielaušanās saistīta ar vandālismu, ļaunprātīgu dedzināšanu un citiem faktoriem.

Lai novērstu nelikumīgu ielaušanos Sabiedrībā un mazinātu tās sekas:

- jābūt darba kārtībā esošajam ēkas trauksmes signalizācijas aprīkojumam, lai
- brīdinātu apsardzes personālu par neatļautu ielaušanos telpās vai
- aizdedzināšanas mēģinājumiem;
- sabiedrībā jānodrošina telpu apsardzība visu diennakti;
- svarīgāko dokumentāciju jāglabā ugunsdrošos seifos.

8.1. Darbinieku rīcība terorisma apdraudējuma gadījumā:

Laiks no avārija signāla saņemšanas	Atbildīgais darbinieks vai amatpersona	Atbildīga darbinieka rīcība	Izmantojamie līdzekļi	Izmantojamie spēki un
Nekavējoties	Apsardzes darbinieks	Paziņo VUGD Brigādei, Valsts policijai un Drošības policijai par apdraudējumu.	Telefona sakaru līdzekļi (65403302, 65422625, 02)	
Nekavējoties	CA operatīvā grupa	Darbojas pēc VUGD glābšanas darbu vadītāja valsts policijas un Drošības policijas norādījumiem	Mutiski norādījumi	Visi iespējamie spēki un līdzekļi cilvēku glābšanai
Pēc terorisma draudu novēršanas	Iestādes vadītājs, CA operatīvā grupa	Terorisma draudu seku izvērtējums, izcelšanās noteikšana.	Telefonu sakaru līdzekļi, mutiski rīkojumi	Atbildīgais par Darba aizsardzību, Valsts policija, Drošības policija

8.2. Bruņots konflikts, sabiedriskās nekārtības

Iestādes un darbinieku aizsardzības formas bruņota konflikta vai sabiedrisko nekārtību draudu gadījumā atkarīgas no tā, cik daudz laika ir atlicis līdz reālām darbībām.

Visnopietnākā problēma ir laika trūkums, tāpēc nepieciešams paredzēt atbilstošu rīcību šāda apdraudējuma gadījumā (evakuācija, **Iestādes** darbības pārkārtošana, darbības apturēšana un citi nepieciešamie pasākumi).

Viss minētais jāveic iespējami savlaicīgi, pirms apdraudējums kļuvis par realitāti.

8.3. Sprādzieni un spridzināšanas draudi

Saņemot informāciju (pa tālruni, e - pastu vai citā veidā) par spridzināšanas vai sprādziena draudiem:

- jānoskaidro no informācijas sniedzēja:
 - informācija par ziņotāju - vārdu, uzvārdu, atrašanās vietu, dzīves vietas adresi, tālruņa numuru. Ja nav iespējams noskaidrot ziņotāju -anonīms, jānoskaidro pēc iespējas vairāk būtiskas informācijas;
 - informācija par vietu, kur atrodas iespējamais spridzeklis, tā ārējās pazīmes, lielumu, veidu un citu raksturojumu, kā arī iespējamā informācija par varbūtējo sprādziena bīstamo koncentrāciju un iespējamo apdraudējumu;
- jāziņo par saņemto informāciju Valsts policijas teritoriālas iestādes dežurantam, kurš savukārt informē VUGD un Drošības policiju. (Ziņojuma paraugs pielikumā);
- **Iestādē** jāievēro drošības pasākumi un jāuzsāk darbinieku un apmeklētāju evakuācija no apdraudētās ēkas vai riska zonas;
- jānodrošina sapieru netraucēta darbība notikuma vietā un ar viņu atļauju jāorganizē meklēšanas grupa no pieredzējušiem Iestādes darbiniekiem ar nolūku atrast spridzekli, organizēt telpu apskati, lai atklātu nozieguma pēdas un citus lietišķos pierādījumus, noskaidrot notikuma apstākļus, kam ir nozīme nozieguma atklāšanā.

Anonīmu draudu gadījuma jāaizpilda anketa par ziņotāju.

Sprādziena draudu gadījumā **Iestādes** darbiniekiem jāpilda operācijas vadītāja (Valsts policijas darbinieka) rīkojumi, bet sprādziena gadījumā -VUGD ugunsgrēku dzēšanas un glābšanas darbu vadītāja rīkojumi.

Laiks no avārijas signāla	Atbildīgais darbinieks vai amatpersona	Atbildīgā darbinieka rīcība	Izmantojamie līdzekļi	Izmantojamie spēki un līdzekļi
Nekavējoties	Apsardzes darbinieks	Paziņo Valsts policijai, Drošības policijai un VUGD par apdraudētāju	Telefona sakaru līdzekļi	
Nekavējoties	CA operatīvā grupa	Veic Sabiedrības darbinieku evakuāciju no apdraudētās zonas un darbojas pēc Valsts policijas, Drošības policijas un VUGD norādījumiem	Mutiski norādījumi	Visi iespējamie spēki un līdzekļi cilvēku glābšanai
Pēc policijas un VUGD ierašanās	CA operatīvā grupa	Nodrošināt netraucētu sapieru darbību notikuma vietā, kā arī organizēt telpu apskati nolūkā atrast spridzekli	Sakaru līdzekļi, mutiski norādījumi	Valsts policijas, drošības policijas un VUGD aprīkojums
Pēc Sprādziena draudu novēršanas	Iestādes vadītājs; CA operatīvā grupa	Sprādziena draudu seku izvērtējums, izcelšanās noteikšana.	Telefonu sakaru līdzekļi, mutiski rīkojumi	Pieaicinātie eksperti

8.4. Bioloģiska terorisma aizdomu gadījumi

Nopietns apdraudējums valsts stabilitātei un drošībai, arī Iestādes darbībai, ir starptautiskā terorisma izplatība, kas var izpausties arī kā bioloģiskais terorisms. Iespējamais bioloģiskā terorisma līdzeklis (IBTL) var būt:

- atrasta izbērtā nezināmas izcelsmes pulverveida viela vai aizdomīgā pasta sūtījumā konstatēta nezināmas izcelsmes pulverveida viela;
- saņemts vai atrasts neatvērts aizdomīgs pasta sūtījums.

Rīcība, ja atrasta izbērtā nezināmas izcelsmes pulverveida viela vai nezināmas izcelsmes pulverveida vielas klātbūtne konstatēta aizdomīgā pasta sūtījumā:

Laiks no avārija signāla	Atbildīgais darbinieks vai amatpersona	Atbildīga darbinieka rīcība	Izmantojamie līdzekļi	Izmantojamie spēki un
Nekavējoties	Apsardzes darbinieks	Paziņo Sabiedrības veselības aģentūrai, VUGD brigādei, Valsts policijai un Drošības policijai par apdraudējumu	Telefona sakaru līdzekļi	
5 min. laikā	CA operatīvā grupa	Maksimāli ierobežo caurvēju telpā, kur atrodas biol. teror. Līdzeklis Darbojas pēc VUGD glābšanas darbu vadītāja valsts policijas un Drošības policijas norādījumiem	Mutiski norādījumi	Visi iespējamie spēki un līdzekļi cilvēku glābšanai
10 min. laikā	Apsardzes darbinieki, CA operatīvā grupa	Evakuēt darbiniekus uz blakus esošām telpām		
Pēc darbinieku evakuācijas	Apsardzes darbinieki, CA operatīvā grupa	Biol. teror. skartās personas pārvietot uz telpām, kura nav kop. ventilācijas sistēmas, darbinieku aptaujai un reģistrācijai		
Pēc bioloģiskā terorisma draudu novēršanas	Sabiedrības Valdes priekšsēdētājs, CA operatīvā grupa	Bioloģiskā terorisma draudu seku izvērtējums, izcelšanās noteikšana.	Telefonu sakaru līdzekļi, mutiski rīkojumi	

- informēt par iespējamo bioloģisko terorismu gadījumu VUGD vai Sabiedrības veselības aģentūras, Valsts policijas, Drošības policijas teritoriālo struktūrvienību;
- maksimāli ierobežot caurvēju telpā, kur atrodas bioloģiskā terorisma līdzeklis;
- evakuēt personas, kas atrodas notikuma vietas blakus esošās telpās uz citām telpām vai teritoriju, novēršot kontaktu ar personām, kas nonākušas saskarsmē ar bioloģisko līdzekli;
- personas no bioloģiskā terorisma līdzekļa skartajām telpām pārvietot uz telpām, kurām nav kopējas ventilācijas ar bioloģiskā terorisma skarto telpu un pārliecināties, kā tās aptaujā un reģistrē veselības aģentūras vai policijas pārstāvji;
- pēc VUGD struktūrvienības vai citu kompetentu speciālistu ierašanās norādīt

apdraudējuma izraisošā priekšmeta atrašanās vietu, lai veiktu šī līdzekļa savākšanu un hermētisku iepakojšanu;

- pildīt veselības aģentūras speciālistu norādījumus un uzdevumus par veicamajiem profilakses un pretepidēmijas pasākumiem;
- sniegt nepieciešamo informāciju par personām, kas nonākušas saskarsmē ar apdraudējuma līdzekli, lai veselības aģentūras speciālisti varētu sastādīt šo personu sarakstu;
- pozitīva apdraudējuma līdzekļa testēšanas rezultātā ievērot veselības aģentūras speciālistu noteiktos papildus pretepidēmijas pasākumus.

8.5. Rīcība, ja saņemts vai atrasts neatvērts aizdomīgs pasta sūtījums.

- informēt Valsts policijas vai veselības aģentūras, VUGD, Drošības policijas teritoriālo struktūrvienību;
- ievērot minēto iestāžu sniegto informāciju par rīcību ar šo aizdomīgo sūtījumu;
- nodot aizdomīgo pasta sūtījumu Valsts policijas pārstāvim, parakstot pieņemšanas-nodošanas aktu;
- pozitīva bioloģiskā līdzekļa testēšanas rezultātā ievērojot veselības aģentūras speciālistu noteiktos papildus pretepidēmijas pasākumus.

8.6. Rīcība radiācijas avārijas, bīstamo vielu vai bioloģiski aktīvo vielu noplūdes gadījumā.

Saņemot paziņojumu no masu informācijas līdzekļiem (televīzija, radio, prese, u.c.) par radiācijas avārijas, bīstamo vielu vai bioloģiski aktīvo viela noplūdes gadījumiem, nepieciešams veikt šādus pasākumus:

- izziņot trauksmi un sniegt informāciju pa iekšējiem informācijas avotiem; organizēt **Iestādes** personāla un apmeklētāju pārvietošanu uz drošām telpām, atkarībā no konkrētās situācijas (meteoroloģiskie apstākļi, noplūdes vieta un apjoms, u.c.);
- veikt drošības pasākumus, lai šajās telpās neiekļūtu piesārņojums:
 - o aizvērt logus, durvis, ventilācijas lūkas;
 - o noblīvēt spraugas logos, durvīs, ventilācijas lūkās ar ūdenī samērcētu audumu vai citu materiālu,
- nepieciešamības gadījumā nodrošināt pārvietoto personu uzskaiti;
- sagatavot un nepieciešamības gadījumā izdot pārvietojamām personām elpošanas ceļu aizsardzības līdzekļus - respiratorus, gāzmaskas (vēlams ar speciāliem filtriem), marles - vates apsējus vai citus vairākām kārtām salocītus gaisu caurlaidīgus materiālus. Bīstamo vielu noplūdes gadījumā marles - vates apsēji jāsamērcē 2 - 5 % citronskābes ūdens šķīdumā vai ūdenī;
- ja saņemta informācija vai ir aizdomas par ūdensapgādes sistēmas piesārņojumu, lietot vārītu ūdeni vai tirdzniecības vietās iegādātu ūdeni slēgtā traukā (bīstamo un bioloģiski aktīvo vielu noplūdes gadījumā). Radiācijas avārijas gadījumā jāgatavo dzeramā ūdens un pārtikas krājumi slēgtos traukos;
- ja jūt veselības stāvokļa izmaiņas, nekavējoties griezties pēc medicīniskās palīdzības, izsaucot Neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādes;
- nodrošināt pārvietoto personu turpmāko informēšanu un apgādi ar pirmās nepieciešamības precēm;
- radiācijas avārijas gadījumā sagatavoties iespējamai evakuācijai un veikt joda profilaksi;
- atstāt drošās telpas tikai pēc atbildīgo valsts institūciju paziņojuma saņemšanas.

Profilakses un pretepidēmijas pasākumus bioloģiski aktīvo vielu gadījumā veic Veselības ministrijas iestādes.

Radiācijas avārijas gadījumā informāciju par nepieciešamajiem aizsardzības pasākumiem sniedz Radiācijas centram sadarbībā ar VUGD.

Evakuāciju veic, pārvietojot cietušos darbiniekus no darba vietām, lai novērstu vai samazinātu nodarīto kaitējumu veselībai un apdraudējumu dzīvībai.

Evakuāciju veic pēc administratīvi teritoriālā principa saskaņā ar Daugavpils pilsētas civilās aizsardzības plānu.

8.7. Ar infekcijas slimību izplatības risku saistīti negadījumi.

Iespējami šādi infekcijas slimību izplatības gadījumi:

- ar pārtiku un dzeramo ūdeni saistītas masveida infekcijas slimības;
- plaša mēroga gripas epidēmijas;
- ar vides faktoriem saistīto infekcijas slimību uzliesmojumi;
- vakcīnu regulējamo infekcijas slimību plaši uzliesmojumi;
- bīstamo infekcijas slimību gadījumi;
- bioloģiskā terorisma gadījumi.

Minētajos gadījumos Daugavpils novada pašvaldība strādās pastiprinātā režīmā, iespējams piesaistot papildus resursus. Maz iespējams, ka infekcijas slimību izplatīšanās draudi tieši varētu pastāvēt **Iestādē**.

Pasākumus minēto gadījumu nepieļaušanai un kaitējuma mazināšanai, nosaka Epidemioloģiskās drošības likums un ar to saistītiem MK noteikumiem.

Riska novērtējumā ir izvērtēti gan praksē biežāk sastopamie avāriju veidi un to kaitīgās ietekmes apjomi, gan arī iespējamās avārijas ar absolūti lielākajām sekām - tā saucamie „sliktākie riska scenāriji”. Iespējamo avāriju attīstības varianti un sekas neizies ārpus **Iestādes** teritorijas, neietekmēs iedzīvotājus, jo šādu avāriju varbūtība ir zema. **Iestādē** tiek veikti riska samazināšanas tehniskie, operatīvie un organizatoriskie pasākumi.

9. DABAS KATASTROFAS.

Par ārējās bīstamības avotiem **Iestādē** var uzskatīt dabas stihijas un to radītos postījumus (vētras, plūdi, krasa ūdens līmeņa celšanās Daugavā).

Ilgtermiņa novērojumi apliecina, ka lielākie plūdu draudi valstī rodas pavasara ledus iešanas laikā. Plūdu iespēja zināmā mērā ir atkarīga no rudens un ziemas laika apstākļiem (vižņu iešanas perioda, to sablīvējuma daudzuma, ledus biezuma, sniega daudzuma Daugavā, ledus un sniega kušanas intensitātes pavasarī, zemes mitruma rudenī un sasalšanas dziļuma).

Katastrofu (avāriju) gadījumā tiks traucēta elektroapgāde. Ļoti svarīgi ir savlaicīgi iegūt informāciju par ūdens līmeņa celšanos un plūdu draudiem, uzturot sakarus ar atbildīgajām institūcijām (VUGD, ūdens līmeņa novērošanas posteņiem u.c.), lai savlaicīgi veiktu materiālo vērtību aizsardzību vai evakuāciju uz ēkas augšējiem stāviem, citām ēkām. Ēkās, kas būvētas iespējamās applūdes zonās, vēlams ierīkot hidroizolāciju, īpaši, pirmajos stāvos un pagrabtelpās.

Saņemot paziņojumu no masu medijiem par plūdu draudiem, ūdens līmeņa tuvošanās kritiskajai atzīmei:

- izziņot trauksmi un sniegt informāciju pa iekšējiem informācijas avotiem par pastāvošiem draudiem un rīcību;
- evakuēt materiālās vērtības no iespējamām applūdes telpām uz ēkas augšējiem stāviem vai citām ēkām, izmantojot iespējamo aprīkojumu un resursus;
- iespējamās applūdes telpās atslēgt inženiertehniskās komunikācijas (elektroapgādes, gāzes apgādes u.c), lai mazinātu risku un radušos zaudējumus plūdu gadījumā;
- ieslēgt radio aparātus un televizorus, lai saņemtu papildus informāciju; sagatavoties iespējamai evakuācijai, ņemot līdzi dokumentus, naudu, nepieciešamo apģērbu, apavus un pārtikas produktus trim dienām.

Tiešu plūdu draudu gadījumā iedzīvotāju evakuāciju, izvietošanu, ēdināšanu, organizē pašvaldība.

Uz plūdu laiku pamesto ēku apsardzi nodrošina Valsts policija, pašvaldības policija un Nacionālie bruņotie spēki.

Iespējamās dabas katastrofas (vētras, lieli sniega sanesumi, apledojums, zemas temperatūras) spēj nodarīt ievērojamus postījumus un apdraudēt cilvēku dzīvības.

Lieli sniega sanesumi apgrūtina elektroapgādes bojājumu novēršanu. Apledojums izraisa gaisa vadu līniju pārrāvumus, kas izjauc energoapgādes traucējumus, ka arī attiecīgas aparatūras darbības neiespējamību.

Tā kā dabas katastrofu rezultātā iespējami elektropārvades līniju, sakaru komunikāciju bojājumi, energopadeves un sakaru traucējumi, koku nogāšanās uz ceļu braucamās daļas, bojājumi ēkai, būvju konstrukciju sagrūšana, jumtu konstrukciju noraušana, ūdens līmeņa strauja paaugstināšanās, Iestādes darbiniekiem un apmeklētājiem nepieciešams ievērot Šādus drošības pasākumus:

- būt gataviem elektroenerģijas padeves traucējumiem, savlaicīgi sagatavot kabatas lukturus un ievietot baterijas tranzistoru uztvērējos;
- turēt aizvērtas māju un ēku durvis, bēniņu lūkas, logus;
- atrodies telpās nezturēties logu tuvumā, jo blakus esošo koku zari un priekšmeti vētras laikā var izsist logus un izraisīt traumas;
- nezturēties pašiem un nenovietot transporta līdzekļus zem vientuļiem kokiem, celtniecības sastatnēm, reklāmas stendiem, elektropārvades līnijām un citām komunikācijām, kas stipra vēja ietekmē var uzkrīst virsū;
- masu pasākumu laikā doties prom organizētā veidā, neradot paniku;
- atrodies klajā laukā atrast vietu, kur patverties (grāvī, ieplakā, nogulties uz zemes);
- braucot ar mašīnu pa lauku ceļu vajadzētu apstāties, izkāpt no mašīnas un sameklēt patvērumu;
- atrodies uz ūdens jāmeģina nokļūt krastā, ja laivu var izvilkt no ūdens, to apgāzt klajā vietā, kur nav koku un palīst zem tās;
- atrodies mežā, vēlams ieiet dziļāk biezoknī, kur koki vairāk aizsargāti no vēja brāzmām un tā pasargāties no riska tikt savainotam zem lūztošiem kokiem vai zariem.

Lai savlaicīgi saņemtu papildus informāciju, atstāt ieslēgtus televizorus un radiouztvērējus.

Dabas katastrofu vai ārējo komunālo tīklu avāriju gadījumā var tikt traucēts **Iestādes** darbs, var ciest materiālās vērtības. Galvenie pasākumi negadījuma nepieļaušanai un kaitējuma mazināšanai:

- komunālo tīklu uzturēšana tehniskā kārtībā;

- savlaicīga informācijas saņemšana par dabas stihijas draudiem;
- operatīva rīcība negadījuma laikā;
- operatīva cilvēku un materiālo vērtību evakuācija nepieciešamības gadījumā;
- sadarbība ar glābšanas dienestiem;
- **Iestādes** funkciju izpildes nodrošinājums.

10. DARBĪBAS NODROŠINĀŠANA APDRAUDĒJUMA GADĪJUMĀ

Lai nodrošinātu **Iestādes** drošu darbības procesu, novērstu avāriju iespējas vai samazinātu to sekas ir:

- izstrādātas darba aizsardzības un ugunsdrošības instrukcijas;
- izstrādāts rīcības plāns ugunsgrēka izcelšanās gadījumā;
- periodiski un regulāri tiek veikta darbinieku instruktāža darba aizsardzībā un ugunsdrošībā;
- tiek periodiski rīkota praktiskā apmācība ugunsdrošībā ar praktisku ugunsdzēsības līdzekļu izmantošanu, evakuēšanos ugunsgrēka gadījumā un pirmās palīdzības sniegšanas apmācība;
- izveidota **Iestādes** Civilās aizsardzības operatīva grupa, lai veiktu katastrofu vai to tiešu draudu gadījumā operatīvo pārvaldīšanu;
- izvietoti telpu evakuācijas plāni **Iestādē**;
- sadarbība ar operatīvajiem, glābšanas un avārijas dienestiem;
- **Iestādes** personāls nodrošināts ar pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo minimumu.

11. CIVILAS AIZSARDZĪBAS ORGANIZĀCIJA IESTĀDĒ.

11.1. Atbildīgas personas par civilo aizsardzību Iestādē, to pienākumi.

Saskaņā ar Civilās aizsardzības likuma 8.panta 4. punktu par civilo aizsardzību valsts iestādē ir atbildīgs iestādes vadītājs. Iestādes vadītāja pienākumi:

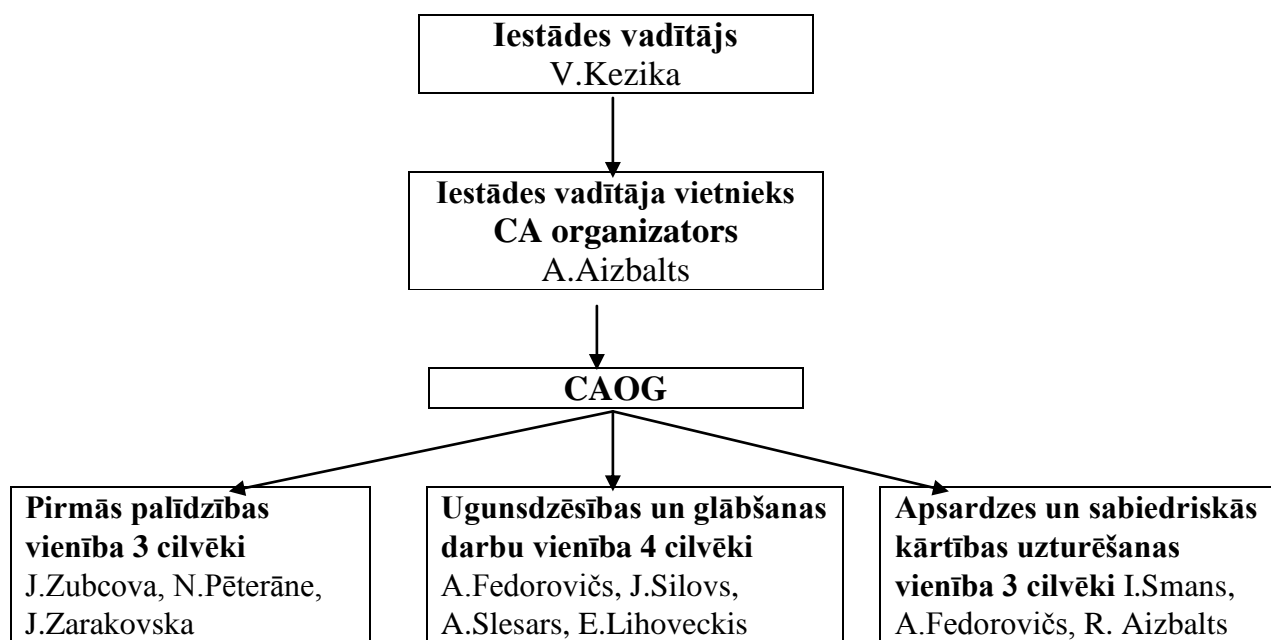
- nodrošināt Civilās aizsardzības likuma un citu normatīvo aktu prasību ievērošanu un izpildi **Iestādē**;
- prognozēt iespējamus apdraudējumus, plānot organizēt un veikt pasākumus, lai mazinātu vai novērstu potenciālās briesmas;
- sagatavot **Iestādes** darbiniekus darbam iespējamos apdraudējumos;
- sniegt noteiktā kārtībā sistēmas uzdevumu izpildei nepieciešamo informāciju, arī savlaicīgu operatīvo informāciju augstākām instancēm;
- organizēt un veikt civilās aizsardzības preventīvos pasākumus, avārijas un glābšanas darbus katastrofas izraisīto seku likvidēšanas pasākumus **Iestādes** teritorijā;
- par negadījumu **Iestādē** nekavējoties informēt darbiniekus un apmeklētājus, kā arī tieši apdraudētās apkārtnējās teritorijas iedzīvotājus, vienlaikus sniedzot nepieciešamākos norādījumus, kā rīkoties un izturēties;
- izveidot **Iestādē** nepieciešamās avārijas un glābšanas darbu grupas, nodrošināt šīs grupas ar nepieciešamo aprīkojumu un inventāru;
- nodrošināt **Iestādes** saimnieciskās darbības maksimālu iespējamo stabilitāti avāriju gadījumā;
- organizēt darbinieku apmācību civilās aizsardzības jautājumos.

Lai nodrošinātu Civilās aizsardzības likuma prasību ievērošanu, civilās aizsardzības pasākumu plānošanu un organizēšanu Iestādē saskaņā Daugavpils novada izveidošanu par Civilās aizsardzības likuma izpildi uzlikt darbu savienošanas kārtībā uz Daugavpils novada pašvaldības izpilddirektora vietnieku A.Aizbaltu.

Iestādes civilās aizsardzības organizatora pienākumi ir:

- civilas aizsardzības pasākumu plānošana;
- iespējamo avāriju scenāriju prognozēšana un modelēšana;
- darbinieku instruktāža un apmācība;
- Iestādes darba katastrofu gadījumā un seku novēršanā, koordinēšanā;
- darbinieku un apkārtējo iedzīvotāju apziņošanas un informācija par negadījumu sniegšanas nodrošināšana;
- sniegt nepieciešamos norādījumus, kā rīkoties un izturēties;
- vajadzības gadījumā, evakuācijas darbu vadīšana.

11. Daugavpils novada pašvaldības civilās aizsardzības organizatoriskā struktūra

11.3. Civilas aizsardzības operatīvā grupa un tās uzdevumi.

Lai veiktu saskaņotu rīcību katastrofas vai tās tiešu draudu gadījumā operatīvo pārvaldīšanu Iestādē ir izveidota civilās aizsardzības operatīvā grupa (CAOG).

CAOG galvenie pienākumi:

- veikt ārkārtējo (katastrofu) situāciju operatīvo pārvaldīšanu un izraisīto seku likvidēšanas pasākumu veikšanu;
- Iestādes CAOG, atkarībā no radušās situācijas, darbojas patstāvīgi vai Iestādes vadītāja, operatīvo un glābšanas dienestu glābšanas darbu vadītāja vadībā;
- organizēt palīdzības sniegšanu cietušajiem;
- veikt evakuācijas pasākumus saskaņā ar evakuācijas plānu un atkarībā no radušās

situācijas;

organizēt un veikt pasākumus, lai veiktu katastrofas izraisītās sekas. CAOG savu darbu veido un darbojas uz LR Civilās aizsardzības likuma, Iestādes CA plāna un CAOG nolikuma pamata.

11.4. Darbinieku apmācība civilās aizsardzības jautājumos.

Galvenie uzdevumi **Iestādes** darbinieku apmācībā civilās aizsardzības jautājumos ir:

- iepazīstināt **Iestādes** darbiniekus ar civilās aizsardzības plānu, bet darbiniekus, kuri ir tieši iesaistīti civilās aizsardzības uzdevumu veikšanā pret parakstu;
 - izvest praktiskās nodarbības ar **Iestādes** darbiniekiem (un sevišķi ar civilās aizsardzības avārijas un glābšanas darbu grupu personālsastāvu) kā rīkoties, ja notikusi avārija vai katastrofa;
 - apmācīt civilās aizsardzības avārijas un glābšanas darbu grupas (formējumi) personālsastāvu, kā praktiski rīkoties ar viņiem paredzēto aprīkojumu un inventāru, kā arī pirmās palīdzības sniegšanas iemaņas cietušajiem;
 - izstrādāt un pret parakstu iepazīstināt **Iestādes** darbinieku (attiecīgo atbildīgo darbinieku, speciālistu) instrukcijas rīcībai avāriju (katastrofu) gadījumos.
 - iepazīstināt **Iestādes** darbiniekus ar MK noteikumiem Nr.612, kuri nosaka minimālās prasības civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam.

Civilās aizsardzības kursa saturs nodrošina, ka ikviens apgūs zināšanas par :

- ikdienā iespējamām bīstamām situācijām;
- drošu uzvedību mājās, transportā, uz ielas, kā arī uzturoties dabā;
- valstī iespējamām katastrofām un to sekām;
- rīcību dažādu apdraudējumu gadījumos;
- pirmās palīdzības sniegšanu;
- valsts iestādēm un dienestiem, kas veic katastrofu pārvaldīšanu;
- valsts civilās aizsardzības sistēmas struktūru, organizāciju un vadību;
- iedzīvotāju tiesībām un pienākumiem civilajā aizsardzībā;
- civilās trauksmes un apziņošanas sistēmu;
- iedzīvotāju rīcību, dzirdot trauksmes signālu;
- terorismu un tā izpausmēm;
- individuālajiem aizsardzības līdzekļiem katastrofas gadījumā;
- evakuācijas pasākumiem katastrofas gadījumā.

CA formējumu materiāli tehniskais nodrošinājums ir ugunsdzēsamie aparāti, kas ir izvietoti ēkas koplietošanas telpās un ir pieejami visiem darbiniekiem. Izsniegti mobilie tālruņi darba vajadzībām un iespējai reaģēt ārkārtas situācijās.

12. RESURSI KATASTROFU PĀRVALDĪŠANAI

12.1. Trauksmes un apziņošanas sistēmas, sakaru nodrošinājums.

Sakaru, trauksmes un apziņošanai **Iestāde** ir aprīkota ar mūsdienīgu un daudzveidīgu sakaru sistēmu. Sakari ir nodrošināti ikdienai un sadarbībai ar VUGD, katastrofu vai to tiešu draudu gadījumā ar policiju, neatliekamās medicīniskās palīdzības staciju, avārijas dienestiem, ar tālruņu sakaru tīklu LMT.

Atbildīgā persona par sakaru nodrošināšanu un trauksmes sistēmas uzturēšanu

pastāvīgā darba režīmā ir nozīmēta.

Ir uzstādīta ugunsdrošības sistēma - automātiskā signalizācijas pults ar skaņas signalizāciju un ar norādi, kur tas ir izcēlies.

Ja briesmas izriet no ārējiem bīstamības avotiem, Daugavpils pilsētā ir uzstādītas trauksmes un apziņošanas sirēnas iedzīvotāju brīdināšanai ārkārtējo situāciju (katastrofu) vai to draudu gadījumos. Dzirdot trauksmes un apziņošanas sirēnu skaņu, nekavējoties jāieslēdz radio vai televizors, pa kuru tiks pārraidīta informācija par notikušo un kā rīkoties Daugavpils iedzīvotājiem.

- Tuvākās trauksmes un **apziņošanas sirēnas atrodas Rīgas ielā 1/3** uz VUGD Daugavpils brigādes un VUGD pirmās daļas ēkas.

- Tuvākā ūdens ņemšanas vieta - hidrants atrodas uz Rīgas ielas 20 m attālumā no Iestādes.
- Speciālo individuālo aizsardzības līdzekļu ārkārtas stāvoklī tuvākais izsniegšanas punkts atrodas Vecsalienas pagasta c.Červonka VAS „Valsts materiālās rezerves” noliktavā .

Iestādes valdījumā (īpašumā) Daugavpilī atrodas 6 vieglās automašīnas un mikroautobuss. Minētais transports paredzēts dienesta braucieniem.

Lai nodrošinātu **Iestādes** darbinieku un klientu apziņošanu avārijas (katastrofu) gadījumā ir izstrādāta sakaru un apziņošanas shēma, kurā ir iekļauti:

- Civilās aizsardzības struktūras amatpersonas;
- **Iestādes** vadība un struktūru vadītāji;
- Operatīvie un avāriju dienesti.

Trauksmes un apziņošanas vajadzībām tiks pielietoti:

- pilsētas tālruņu sakaru tīkls;
- Latvijas mobilo tālruņu tīkls;
- darbinieku un pacientu mutiska apziņošana;
- ugunsdrošības signalizācijas sistēma.

12.2. Ugunsdrošības un ugunsdzēsības inženiertehniskā sistēma un aprīkojums. Lai nodrošinātu ugunsdrošību **Iestādē** ir :

- izstrādāts un apstiprināts rīcības plāns ugunsgrēka izcelšanās gadījumā;
- uzstādīta automātiska ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes sistēma;
- izvietoti ugunsdzēsāmie aparāti, kopā 20 gabali;
- Rīgas ielā aptuveni 20 metru attālumā no **Iestādes** atrodas ugunsdzēsības hidrants.

13. KATASTROFU PĀRVALDĪŠANA

13.1. Kā tiek veikta apziņošana Iestādē.

Lai nodrošinātu nepārtrauktu informācijas saņemšanu un tās novadīšanu līdz vadībai un darbiniekiem, visa informācija nonāk pie sekretāres pa tālruni 65422238, pēc darba šis telefons pārslēdzas dežurāntam. Apsardzes telpās ir uzstādīta ugunsgrēka agrīnās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes automātiskā iekārta BEMTEL-524 – pa stāviem, DSPC-3000 – pagrabtelpā ar dūmu signāla devējiem un vadības pulti. Saņemot skaņas trauksmes signālu, apsardzes personāls vienlaikus saņem informāciju par ugunsgrēka izcelšanās vietu. Tālāk apsardzes personāla rīcība notiek pēc izstrādāta un apstiprināta Daugavpils rajona padomes plāna ugunsgrēka izcelšanās gadījumā.

Dežuranti saņemot skaņas signālu un vienlaikus arī gaismas signālu uz automātiskās ugunsdrošības signalizācijas pulti:

- fiksē signāla saņemšanas laiku, noskaidro trauksmes cēloni un izsauc pirmo 30-40 sekunžu laikā VUGD vienību pa tālruni 01 vai 112;
- jau ugunsgrēka cilmvieta apstiprinājusies paziņo:
 - adresi, Rīgas ielā 2, Daugavpils rajona padomes administratīvā 3 stāvu ēka;
 - kas deg - mēbeles, datortehnika, elektroinstalācija, utt.;
 - kur deg - kurā stāvā;
 - kas ziņo - dežuranta vārds, uzvārds, telefona Nr.
- pēc VUGD komandas izsaukšanas ar sakaru un apziņošanas shēmas palīdzību veic vadības, civilās aizsardzības vienību un ja nepieciešams avārijas dienestu apziņošanu.
- Ja briesmas izriet no ārējiem bīstamības avotiem un sadzirdot civilās aizsardzības trauksmes un apziņošanas sirēnas skaņu signālu, nekavējoties jāieslēdz radio vai televizors, pa kuriem tiks pārraidīta informācija par notikušo un norādījumiem kā rīkoties.

Par saņemto informāciju apsardzes dienests nekavējoties ziņo **Iestādes** vadībai, Iestādes CA organizatoram un CAO vadītājam. Atkarībā no radušās reālās situācijas tiks pieņemts attiecīgs lēmums un praktiska rīcība. Darbinieku apziņošanai tiks izmantoti sakaru tīkla tālruņi, LMT, iekšējais sakaru tīkls un skaņas signalizācija.

13.2. Evakuācijas pasākumi un pirmās neatliekamas medicīniskas palīdzības sniegšana.

Iestādes darbinieku un materiālo vērtību evakuācija no apdraudētām telpām (stāviem) uzskatāma par viņu aizsardzības pamatveidu ugunsgrēka gadījumā, saņemot ziņojumu par sprādzienbīstamu priekšmetu uzstādīšanu vai atrašanu, bioloģisko vielu atrašana vai zemestrīces gadījumā.

Evakuācija, atkarībā no radušās reālās situācijas var notikt uz citām neapdraudētām telpām vai stāviem. Ja būs nepieciešams pilnīgi atstāt ēku un tas varētu notikt arī ziemā (liela sala laika), vai lietus laikā, tiek izskatīts jautājums par savstarpējas palīdzības līguma slēgšanu ārkārtējo situāciju gadījumos ar tuvumā esošām iestādēm (darbinieku un materiālo vērtību izmitināšanai). Šajā gadījumā tiks izmantotas Valsts ieņēmumu dienesta iestādes telpas Rīgas ielā 4.

Iestādē ir izstrādāti un visu stāvu gaitenēs izvietoti evakuācijas plāni ar norādītiem evakuācijas ceļiem, ugunsdzēsamajiem aparātiem un pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo minimumu.

Evakuācija notiek Iestādes struktūrvienību (nodaļu) vadītāju vadībā. Panika un patvaļība nav pieļaujama. Ja kāds darbinieks ir palicis telpās - nekavējoties liek informēt evakuācijas darbu vadītāju (CAO vadītājs).

Evakuēto cilvēku atgriešanās telpās iespējama tikai pēc bīstamības novēršanas. **Iestādē** sava medicīniskā personāla nav. Pirmās palīdzības sniegšanai darbinieku rīcībā ir pirmās palīdzības aptieciņas ar attiecīgu komplektāciju atbilstoši MK 02.10.2007. noteikumiem Nr.668 "Noteikumi par kārtību, kādā nodrošina apmācību pirmās palīdzības sniegšanā, un pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo medicīnisko materiālu minimumu".

Nepieciešamības gadījumā jāizsauc neatliekamā medicīniskā palīdzības brigāde,

tālrunis 03 **vai 112**. Kopējos evakuācijas darbus, atkarībā no reālās situācijas, organizē un vada civilās aizsardzības grupas vadītājs A.Aizbalts, tālr. 29441320.

13.3. Sadarbība ar glābšanas dienestu, avārijas dienestiem, valsts un pašvaldības iestādēm.

Ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) struktūrvienībām.

Normālā darba režīmā:

- sadarbība **Iestādes** ugunsdrošības jautājumu risināšanā un kontrolē, rīcības plāna izstrādāšana un saskaņošana, sadarbība mācību veikšanā;

Katastrofu gadījumā:

- VUGD struktūrvienības izsaukšana ugunsgrēka, sprādziena gadījumā un iesaistīšana ugunsdzēsības un glābšanas darbos;
Iestādes CAOG sadarbība ar VUGD Daugavpils brigādes glābšanas darbu vadītāju un **Iestādes** iesaistīto resursu pakļaušana VUGD glābšanas darbu vadītājam.

Ar Valsts un pašvaldības policiju.

Normālā darba režīmā:

- rīcības saskaņošana ar Valsts un pašvaldības policiju iespējamai līdzdalībai **Iestādes** apsardzē un sabiedriskās kārtības uzturēšanā tuvākajā apkārtnē katastrofu gadījumā.

Katastrofu gadījumā:

- policijas spēku iesaistīšana apsardzes pastiprināšanā un kārtības uzturēšanā, atbilstoši situācijai pēc **Iestādes** CAOG ziņojuma;
- apkārtējo iedzīvotāju brīdināšana un norādījumu sniegšana par tālāko rīcību ar policijas transportu, megafoniem u.c. līdzekļiem.

Ar neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu (NMP).

Katastrofu gadījumā:

- NMP izsaukšana medicīniskās palīdzības sniegšanai cietušajiem un viņu nogādāšanai ārstniecības iestādēs, ja radusies tāda nepieciešamība.

Ar pilsētas avāriju dienestiem (elektrotīkliem, ūdensvadu un kanalizāciju).

Normālā režīmā:

- energoresursu un ūdens piegādes nodrošināšana **Iestādei** (līgumu slēgšana, atjaunošana uti.). Inženiertehnisko iekārtu un energo tīklu uzturēšana un uzraudzība.

Katastrofu gadījumā:

- avārijas dienestu izsaukšana un līdzdalība ugunsgrēka, sprādziena vai cita negadījuma postījumu likvidēšanā, normāla stāvokļa atjaunošanā un **Iestādes** tālākās darbības nodrošināšanā.

14. PREVENTĪVIE GATAVĪBAS, REAĢĒŠANAS UN SEKU LIKVIDĒŠANAS NEATLIEKAMIE PASĀKUMI

Ir noteikti šādi katastrofu pārvaldīšanas pasākumi:

1. **Preventīvie pasākumi** - pasākumi, kurus veic, lai novērstu katastrofu iespēju;
2. **Gatavības pasākumi** - pasākumi, kurus veic, lai sagatavotos rīcībai iespējamo katastrofu gadījumos
3. **Reaģēšanas pasākumi** - pasākumi, kurus veic, lai ierobežotu vai likvidētu postošos apstākļus novērstu vai mazinātu iespējamo kaitējumu cilvēkiem, īpašumam un videi;
4. **Seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi** - pasākumi, kurus veic, lai saglabātu vai minimālā darbības pamatfunkcijas, kas saistītas ar **Iestādē** esošo cilvēku izdzīvošanu.

14.1. Radioaktīvais piesārņojums

Preventīvie pasākumi

Nr. p.k.	Nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgais objekta darbinieks	Izpildītāji
1.	Iestādes un Civilās aizsardzības grupas (turpmāk CAOG) vadītāja informēšana	5 min.	Informācija	Informācijas saņēmējs
2.	Darbinieku un apmeklētāju apziņošana par iespējamo radioaktīvo piesārņojumu	15 min.	CAO vadīt	Civilās aizsardzības organizators
3.	Radiācijas situācijas attīstības prognoze	Saņemot informāciju	Iestādes vadītājs	Civilās aizsardzības organizators
4.	Individuālo aizsardzības līdzekļu sagatavošana	Pēc apziņošanas	Atbildīgais par civilo aizsardzību	Darbinieki
5.	Telpu hermetizēšana	Pēc apziņošanas	Atbildīgais par civilo aizsardzību	Darbinieki
6.	Pārtikas un ūdens krājumu sagatavošana	Pēc apziņošanas	Atbildīgais par civilo aizsardzību	Darbinieki
7.	Sagatavošanās evakuācijai	Pēc apziņošanas	Atbildīgais par civilo aizsardzību	Darbinieki

8.	Joda profilakses nepieciešamības izvērtēšana	Pēc papildus informācijas saņemšanas	Atbildīgais par civilo aizsardzību	Darbinieki
9.	Dezaktivācijas resursu sagatavošana	Pēc apziņošanas	Atbildīgais par civilo aizsardzību	Darbinieki

Gatavības, reaģēšanas un likvidēšanas neatliekamie pasākumi

Laiks no avārijas signāla saņemšanas brīža	Institūcija vai atbildīgais darbinieks	Institūcijas vai darbinieka rīcība	Izmanto apziņošanas	Izmantojamie resursi (spēki un līdzekļi)
5 min.	Informācijas saņēmējs	Iestādes un CAO vadītāja informēšana	Mob.tālr., tālrunis	Mob.tālr., tālrunis
15 min.	Reģistratūras darbinieki	Darbinieku un apmeklētāju apziņošana par iespējamo radioaktīvo piesārņojumu	Mob.tālr., tālrunis	Mob.tālr., tālrunis
Saņemot informāciju	Iestādes vadība, CAO vadītājs	No atbildīgajām valsts institūcijām saņemtās informācijas apspriešana un nepieciešamo lēmumu pieņemšana	Mob.tālr., tālrunis	
Saņemot informāciju par joda profilakses nepieciešamību	CAO vadītājs	Joda profilakses veikšana		Kālija jodīds vai tā 5% šķīdums
Nepieciešamības gadījumā	Par komunikācijām atbildīgie darbinieki	Inženiertehnisko komunikāciju atslēgšanu		
Saņemot informāciju par evakuācijas nepieciešamību	CAO vadītājs	Darbinieku un apmeklētāju evakuācija		

Pamatprasības rīcībai radiācijas avārijās noteiktas 08.04.2003. MK noteikumos Nr. 152 "Prasības a radiācijas avārijai un rīcību šādas avārijas gadījumā".

Kritēriji un nosacījumi aizsardzības pasākumu veikšanai

- joda profilakse
- tiek lietots kālija jodīds (KJ) vai tā 5 % šķīdums 7 dienu laikā. Neatliekamo pasākumu (30 km) zonā KJ izdod pēc nepieciešamības iedzīvotājiem individuālai glābšanai; ilgtermiņa aizsardzības pasākumu (100 km) zonā KJ tiek glabāts Valsts materiālajās rezervēs. Tā kontroli un izdošanu veic VUGD. Kālija jodīdu izdod iedzīvotājiem:
 - 6 stundas iepriekš, ja pašvaldība izdevusi rīkojumu, ka tuvākajās 3 stundās iespējama radiācijas avārija,
 - uzturēšanās pielāgotās (daļēji hermetizētās) telpās un aizsargbūvēs 6-48 stundu laikā, ja tas samazinās iekšējo un ārējo apstarojumus līdz:
 - 3 mSv tuvākajās 6 stundās;
 - 10 mSv tuvākajās 48 stundās;
 - JS – jonizējošais starojums
- aizsargbūvju un telpu lietošana
- evakuācija vai pārvietošana
- lēmumu par evakuāciju pieņem Krīzes vadība padome (KVP) vai VUGD kopā ar pašvaldību, ja KVP vai attiecīgo CAK nav iespējams sasaukt. Evakuācija tiek veikta, ja JS doza paredzama:
 - > 10 mSv (~ 1 R) 24 stundās;
 - > 50 mSv (~ 5 R) 7 dienās.
- Ja prognozētā JS doza cilvēka dzīves laikā > 1 Sv (~ 100 R) - iedzīvotāji tiek pārvietoti uz citu dzīves vietu, neparedzot atgriešanos. Ja novērtētā JS doza 30 dienu laikā <30 mSv- pieļaujama atgriešanās iepriekšējā dzīves vietā.
- Evakuācija veicama pēc administratīvi - teritoriālā principa, tas sagatavošanu, vadību un koordināciju - veic VUGD sadarbībā ar KVP un CAK.
- Pašvaldību civilās aizsardzības plānos paredz transporta nodrošinājumu, izmitināšanu, sadzīves u.c. apstākļu nodrošinājumu, apziņošanas, vadības, uzskaites u.tml. risinājumus.
- veic VUGD kopā ar RDC, citām struktūrām, t.sk. piesaistot pašvaldību, objektu CA vienības. Cilvēku tehnikas, mājdzīvnieku dezaktivācija tiek veikta, ja:
- dezaktivācija
- ir pārsniegti vides kvalitātes normatīvi;
 - prognozētā doza ir > 5 mSv/a (gadā). Dezaktivācijas punktus (stacijas) izvieto:
 - piesārņoto teritoriju tiešā tuvumā;
 - robežpāreju kontrolpunktu tuvumā;
 - ārstniecības iestādes un citur.

INFORMĀCIJA RADIOAKTĪVĀ PIESĀRŅOJUMA GADĪJUMAM:**ELPOŠANAS CEĻU AIZSARDZĪBA**

Aizsarglīdzeklis	Aizsargfaktors
Izolējošais saspiesta gaisa elpošanas aparāts	10000
Filtrējošā gāzmaska	1000
Respirators	20
Kokvilnas kabatas lakats 16 kārtās	17
Kokvilnas kabatas lakats 8 kārtās	10
Kokvilnas kabatas lakats	1,5
Frotē dvielis 2 kārtās	7
Frotē dvielis	4
Krekls	1,5

$$A = C/Cr$$

a - aizsargfaktors C - radioaktīvo putekļu koncentrācija elpojot bez aizsarglīdzekļa Cf radioaktīvo putekļu koncentrācija elpojot ar aizsarglīdzekli.

CILVĒKU AIZSARDZĪBA ĒKĀS RADIĀCIJAS AVĀRIJĀ

Cilvēka atrašanās vieta	Mākoņa starojums	Nokrišņi	
Ārpus ēka	1	1	
Koka ēkas iekšienē	1	2	
Koka ēkas pagrabā	3	5-10	
Ķieģeļu ēkas iekšienē	2	5	
Ķieģeļu ēkas pagrabā	4	10	
Daudzstāvu paneļu ēkā	5	10	

$$A = Da/Di$$

a - aizsargfaktors

$D_{\bar{a}}$ - dozas jauda ēkas ārpusē
 D_i - dozas jauda ēkas iekšienē

14.2. BĪSTAMO VIELU NOPLŪDE

PREVENTĪVIE PASĀKUMI

Nr. p.k.	Nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgais objekta darbinieks	Izpildītāji
1.	Iestādes un CAO vadītājs un CA organizators	5 min.	Informācijas saņēmējs	Informācijas saņēmējs
2.	Darbinieku un apmeklētāju apziņošana par iespējamo ķīmisko piesārņojumu	15 min.	Civilās aizsardzības organizators	Darbinieki, CA organizators
3.	Ventilācijas atslēgšana, logu, durvju aizvēršana	Pēc apziņošanas	Civilās aizsardzības organizators	Darbinieki
4.	Telpu hermetizēšana	Pēc apziņošanas	Civilās aizsardzības organizators	Darbinieki
5.	Vienkāršu individuālās aizsardzības līdzekļu sagatavošana	Pēc apziņošanas	Civilās aizsardzības organizators	Darbinieki

GATAVĪBAS, REAĢĒŠANAS UN SEKU LIKVIDĒŠANAS NEATLIEKAMIE PASĀKUMI

Laiks no avārijas signāla saņemšanas brīža	Institūcija vai atbildīgais darbinieks	Institūcijas vai darbinieka rīcība	Izmantojamie apziņošanas līdzekļi	Izmantojamie resursi (spēki un līdzekļi)
5 min.	Informācijas saņēmējs	Iestādes vadītājs un CAO grupas vadītājs	Mob.tālr., tālrunis	Mob.tālr., tālrunis
15 min.	Atbildīgais par civilo aizsardzību, dežuranti	Darbinieku un apmeklētāju apziņošana par iespējamo ķīmisko piesārņojumu	Mob.tālr., tālrunis	Mob.tālr., tālrunis
20 min.	Darbinieki	Ventilācijas atslēgšana, logu, durvju aizvēršana	Mob.tālr., tālrunis	
Pēc	Darbinieki	Telpu hermetizēšana	Mob.tālr., tālrunis	Līmlente

Pēc apziņošanas	Darbinieki	Vienkāršu individuālās aizsardzības līdzekļu sagatavošana un lietošana	Mob.tālr., tālrunis	Marle, vate
Līdz apdraudējuma beigām	Visi darbinieki un apmeklētāji	Uzturēšanās telpās, vislabāk tajās, kas atrodas tālākajā ēkas pusē attiecībā pret ķīmiskās avārijas vietu		
Pēc attiecīgas informācijas saņemšanas	Darbinieki	Telpu vēdināšana pēc tam, kad ķīmiskās vielas tvaiku mākonis pametis ēkas apkārtni	Mob.tālr., tālrunis	
Atkarībā no situācijas	Atbildīgais par civilo aizsardzību	Darbinieku un apmeklētāju evakuācija	Mob.tālr., tālrunis	

Par avāriju ar ķīmisko vielu noplūdi var liecināt arī raksturīgas pazīmes - smaka, dažādas krāsas dūmi, saindēšanās simptomu (klepus, acu asarošana, elpas trūkums, smakšana u.c.) parādīšanās.

14.3. DABAS KATASTROFAS (VĒTRA, LIETUS GĀZES, SNIGŠANA, APLEDOJUMS, SNIEGA SANESUMI)

PREVENTĪVIE PASĀKUMI

Nr. p.k.	Nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgais objekta darbinieks	Izpildītāji
1.	Iestādes vadītājs un CAO vadītāja informēšana	5 min.	Informācijas saņēmējs	Informācijas saņēmējs
2.	Darbinieku apziņošana par iespējamo apdraudējumu	10 min.	Civilās aizsardzības organizators	Civilās aizsardzības organizators
3.	Logu, durvju aizvēršana	20 min.	Civilās aizsardzības organizators	Darbinieki

GATAVĪBAS, REAGĒŠANAS UN SEKU LIKVIDĒŠANAS LIEKAMIE PASĀKUMI

Laiks no avārijas signāla saņemšanas brīža	Institūcija vai atbildīgais darbinieks	Institūcijas vai darbinieka rīcība	Izmantojamie apziņošanas līdzekļi	Izmantojamie resursi (spēki un līdzekļi)
5 min.	Informācijas saņēmējs	Objekta CA organizators un CAO vadītājs	Mob.tālr., tālrunis	Mob.tālr., tālrunis
15 min.	CA organizators	Darbinieku un apmeklētāju apziņošana par apdraudējumu	Mob.tālr., tālrunis	Mob.tālr., tālrunis
20 min.	Darbinieki	Ventilācijas atslēgšana, logu, durvju aizvēršana	Mob.tālr., tālrunis	
Pēc nepieciešamības	CAO vadītājs	Avārijas dienestu iesaistīšana	Mob.tālr., tālrunis 01, 112	Tālrunis

14.4. Ugunsgrēks

Preventīvie pasākumi

Nr. p.k	Nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgais objekta darbinieks	Izpildītāji
1.	2004. gada 17. februāra Ministru kabineta noteikumu Nr.82 "Ugunsdrošības noteikumi" prasību ievērošana iestādē	Visu laiku	Atbildīgais par ugunsdrošību iestādē	Darbinieki un apmeklētāji
2.	Atbildīgā darbinieka par ugunsdrošību nozīmēšana objektā, tā apmācības saskaņā ar 2004. gada 17.februāra Ministru kabineta noteikumu Nr.82 "Ugunsdrošības noteikumi" prasībām organizēšana	Saskaņā ar normatīvajiem aktiem	Uzņēmuma vadība	Iestādes vadība
3.	Objekta ugunsdrošības instrukcijas izstrādāšana un tās prasību ievērošana	Saskaņā ar normatīvajiem aktiem	Atbildīgais par ugunsdrošību iestādē	Atbildīgais par ugunsdrošību iestādē, darbinieki un apmeklētāji

4.	Iestādes ēku un teritorijas nodrošināšana ar ugunsdzēsības aparātiem un inventāru saskaņā ar 2004. gada 17. februāra Ministru kabineta noteikumu Nr.82 "Ugunsdrošības noteikumi" prasībām	Saskaņā ar normatīvajiem aktiem	Atbildīgais par ugunsdrošību iestādē	Atbildīgais par ugunsdrošību iestādē
5.	Iestādes ēku un teritorijas aprīkošana ar drošības zīmēm un uzrakstiem atbilstoši Latvijas standarta LVS 446 "Ugunsdrošībai un civilai aizsardzībai lietojamās drošības zīmes un signālkrašojums" prasībām	Saskaņā ar normatīvajiem aktiem	Atbildīgais par ugunsdrošību iestādē	Atbildīgais par ugunsdrošību iestādē
6.	Darbinieku iepazīstināšana ar ugunsdrošības instrukcijām, iestādes teritoriju, ēkām, plānojumu, evakuācijas ceļiem, izejām, ugunsdzēsības inventāru, sakaru līdzekļiem	Pieņemot darbā	Atbildīgais par ugunsdrošību iestādē	Atbildīgais par ugunsdrošību iestādē

GATAVĪBAS, REAĢĒŠANAS UN SEKU LIKVIDĒŠANAS NEATLIEKAMIE PASĀKUMI

Laiks no avārijas signāla saņemšanas brīža	Institūcija vai atbildīgais darbinieks	Institūcijas vai darbinieka rīcība	Izmantojamie resursi (spēki un līdzekļi)	
2 min.	Darbinieks, kas ieraudzījis aizdegšanos	VUGD izsaukšana, paziņojot adresi, kas un kur deg, savu vārdu un uzvārdu	Mob.tālr., tālrunis 112	Mob.tālr., tālrunis
5 min.	Darbinieks, kas ieraudzījis aizdegšanos	Iestādes vadītāja un atbildīgā par ugunsdrošību informēšana	Mob.tālr., tālrunis	Mob.tālr., tālrunis
10 min.	Atbildīgais par ugunsdrošību, CA organizators	Darbinieku un apmeklētāju apziņošana par ugunsgrēku	Mob.tālr., tālrunis sirēna	Mob.tālr., tālrunis, sirēna
Nekavējoties	Darbinieki	Ugunsgrēka izcelšanās vietas apsekošana, dzēšanas uzsākšana		Ugunsdzēsīgie aparāti u.c. inventārs
Pēc nepieciešamības	Atbildīgais par elektroapgādi	Elektropadeves atslēgšana degšanas vietai		
Pēc nepieciešamības	Atbildīgais par elektroapgādi	Elektropadeves atslēgšana degšanas vietai	Mob.tālr., tālrunis	Mob.tālr., tālrunis

Ja ir cietušie	Pirmās palīdzības grupas vadītājs	Izsaukt neatliekamo medicīnisko ("ātro") palīdzību. Sniegt cietušajiem pirmo palīdzību	Mob.tālr., tālrunis 03	Mob.tālr., tālrunis
Nepieciešamības gadījumā	CAO vadītājs	Darbinieku un apmeklētāju evakuācija	Mob.tālr., tālrunis	
Pēc VUGD ierašanās	Atbildīgais par ugunsdrošību, sargs	VUGD sagaidīšana un informēšana par situāciju, īsākā ceļa līdz ugunsgrēka vietai un tuvākā ūdens apgādes avota norādīšana, informēšana par cilvēkiem, kas atrodas vai var atrasties ugunsgrēka vietā		
Pēc VUGD ierašanās	Darbinieki	Ugunsdzēsības un glābšanas darbu vadītāja norādījumu pildīšana		

14.5. ANONĪMS ZIŅOJUMS PAR SPRĀDZIENBĪSTAMA PRIEKŠMETA (SBP) UZSTĀDĪŠANU (TERORISMS)

Anonīms ziņojums par SBP uzstādīšanu objektā var tikt saņemts tālruņa zvana vai rakstiska paziņojuma veidā. Vairumā gadījumu to autori ir pusaudži vai psihiski nelīdzsvaroti cilvēki. Reti šādiem paziņojumiem ir reāla pieņemtās prakses tomēr veicama reaģēšana.

GATAVĪBAS, REAĢĒŠANAS UN SEKU LIKVIDĒŠANAS NEATLIEKAMIE PASĀKUMI

Laiks no avārijas signāla saņemšanas brīža	Institūcija vai atbildīgais darbinieks	Institūcijas vai darbinieka rīcība	Izmantojamie apziņošanas līdzekļi	Izmantojamie resursi (spēki un līdzekļi)
Nekavējoties	Telefona zvana saņēmējs	Saņemot anonīmo telefona zvanu, vēlams pēc iespējas novilcināt telefonsarunas laiku, iegūmēt ziņojuma laiku, saturu, zvanītāja balsi un runas īpatnības, uzdot jautājumus atbilstoši spridzināšanas draudu kontrollapai un fiksēt atbildes kontrollapā	Mob.tālr., tālrunis	Spridzināšanas draudu kontrollapa
Pēc ko kontrollapas aizpildīšanas	Telefona zvana saņēmējs	Policijas, objekta vadītāja un CAO vadītājs	Mob.tālr., tālrunis	Mob.tālr., tālrunis

Gadījumā, ja pieņemts lēmums par evakuācijas uzsākšanu 15 min.	CAO vadītājs un CA organizators	Darbinieku un apmeklētāju brīdināšana par briesmām un evakuāciju	Mob.tālr., tālrunis	Mob.tālr., tālrunis
Gadījumā, ja pieņemts lēmums par evakuācijas uzsākšanu 20 min.	CAO vadītājs	Darbinieku un apmeklētāju evakuācija no objekta	Mob.tālr., tālrunis	

Preventīvie pasākumi (anonīms telefona zvans)

Nr. p.k.	Nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgais iestādes darbinieks	Izpildītāji
1.	Informācijas saņemšana par anonīmo zvanu	10 minūtes	Informācijas saņēmējs	Informācijas saņēmējs
2.	Iestādes vadības apziņošana	Nekavējoties	Civilās aizsardzības organizators	Civilās aizsardzības organizators
3.	Darbinieku informēšana par iespējamiem draudiem un rīcību	30 minūtes	Civilās aizsardzības organizators	Civilās aizsardzības organizators
4.	Attiecīgo dienestu informēšana	Nekavējoties	Vadība	Civilās aizsardzības grupa
5.	Sagatavošana neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanai	30 minūtes	Pirmās palīdzības sniegšanas vienības vadītāja	Civilās aizsardzības grupa
6.	Sagatavošana iespējamo seku likvidācijai	Pastāvīgi	CAO vadītājs	Civilās aizsardzības grupa

Terorisms

Gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi

Laiks no avārijas signāla saņemšanas brīža	Institūcija vai atbildīgais darbinieks (amatpersona)	Institūcijas vai darbinieka rīcība	Izmantojamie apzināšanas līdzekļi	Izmantojamie resursi (spēki un līdzekļi)
Nekavējoties	Iestādes vadība	Informācijas saņemšana, apstrāde un vadības informēšana	Lok.tīkls, mobilie telefoni	Trauksmes apziņošanas sistēma
Nekavējoties	Iestādes vadība	Attiecīgo dienestu informēšana	Lok.tīkls, mobilie telefoni	Saskaņā ar avārijas likvidācijas plānu
Nekavējoties	Iestādes vadība, daļu vadītāji	Attiecīgo dienestu, neatliekamās medicīniskās palīdzības ierašanās notikuma vietā	Pilsētas sakaru tīkls, „03” vai „112”, mobilie telefoni	Saskaņā ar avārijas likvidācijas plānu, medicīniskās aptiecināšanas
Nekavējoties	Iestādes vadība	Speciālo dienestu iesaistīšana pretterorisma pasākumu veikšanai	Lok.tīkls, mobilie telefoni	Saskaņā ar avārijas likvidācijas plānu Trauksmes apziņošanas sistēma
Nekavējoties	Iestādes vadība, Daugavpils policija	Notikuma vietas ierobežošana	Lok.tīkls, mobilie telefoni	Saskaņā ar avārijas likvidācijas plānu
Nekavējoties	Iestādes vadība, Civilās aizsardzības grupa	Evakuācijas pasākumu veikšana no apdraudētās zonas	Lok. tīkls, mobilie telefoni	Saskaņā ar avārijas likvidācijas plānu

Nekavējoties	Iestādes vadība	Iedzīvotāju informēšana par radušos situāciju	Lok.tīkls, mobilie telefoni	Trauksmes apziņošanas sistēma
Pēc nepieciešamības	Iestādes vadība, psihologs – A.Centnere	Psiholoģiska atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Lok.tīkls, mobilie telefoni	Saskaņā ar avārijas likvidācijas plānu
Nekavējoties	Iestādes vadība	Pārrunu veikšana ar teroristiem	Lok.tīkls, mobilie telefoni	Saskaņā ar avārijas likvidācijas plānu
Nekavējoties	Iestādes vadība	Teroristu izvirzīto prasību saskaņošana ar valdību	Lok.tīkls, mobilie telefoni	Saskaņā ar avārijas likvidācijas plāni
Nekavējoties	Iestādes vadība, Civilās aizsardzības grupa	Ķīlnieku sarakstu sastādīšana un precizēšana	Lok.tīkls, mobilie telefoni	Saskaņā ar avārijas likvidācijas plānu
Nekavējoties	Iestādes vadība, Civilās aizsardzības grupa	Iespējamās informācijas iegūšana par teroristiem	Lok.tīkls, mobilie telefoni	Saskaņā ar avārijas likvidācijas plānu
Pēc situācijas izvērtēšanas	Iestādes vadība, Civilās aizsardzības grupa	Seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu veikšana	Lok.tīkls, mobilie telefoni	Saskaņā ar avārijas likvidācijas plānu

Preventīvie pasākumi

Nr. p.k.	Nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgais iestādes darbinieks (amatpersona)	Izpildītāji
1.	Informācijas saņemšana par terorisma draudiem	10 minūtes	Civilās aizsardzības grupas vadītājs	Civilās aizsardzības grupa
2.	Iestādes vadības apziņošana	Nekavējoties	Civilās aizsardzības grupas vadītājs	Civilās aizsardzības grupa
3.	Darbinieku informēšana par iespējamiem terorisma draudiem un rīcību	30 minūtes	CAO sabiedriskās kārtības vienības vadītājs	Civilās aizsardzības grupa
4.	Attiecīgo dienestu informēšana	Nekavējoties	Civilās aizsardzības grupas vadītājs	Civilās aizsardzības grupa
5.	Sagatavošana neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanai	30 minūtes	Civilās aizsardzības grupas pirmās palīdzības vienības vadītājs	Civilās aizsardzības grupa Neatliekamā medicīniskā palīdzība
6.	Sagatavošana iespējamo seku likvidācijai	Pastāvīgi	Civilās aizsardzības grupas vadītājs	Civilās aizsardzības grupa

14.6. Zemestrīces

Par zemestrīci sauc zemes garozas satricināšanu, kas ir dabiskas izcelsmes. Tā izpaužas pazemes grūdienu veidā, viļņveidīgām augsnes svārstībām, ar plaisu

veidošanos, ēku sagrūšanu. Latvijā zemestrīču postījumi nav novēroti. Pēc skandināvu speciālistu datiem, Latvijā ik gadus tiek konstatēti 150 līdz 200 seismiskie notikumi. To skaitā parasti tektoniskie nolikumi, parasti sprādzieni un viltus seismiskie notikumi jeb aparātūras kļūdas. Reizēm Latvijā novērojamas vietējās zemestrīces, tad pazemes ūdeņi izskalo viegli šķīstošus iežus, ieegrūst zeme.

Zemestrīces stiprums pēc tās izpausmes uz zemes virsmas parasti tiek novērtēts ballēs pēc 10 vai 12 baļļu skalas.

Zemestrīces stiprumu nosaka izmantojot Rihtera skalu, kuras maksimālā vērtība ir 10 balles.

Rihtera skalas vērtību nozīme

Balles	Apraksts	Zemestrīces efekti	Biežums
mazāk nekā 2.0	nejūtama	Svārstību intensitāte ir mazāka nekā jūtīguma robeža. Tikai ar seismogrāfiem var reģistrēt to, ka tā bijusi	aptuveni 8000 reizes dienā
2.0-2.9	vāja	Svārstības jūt tikai atsevišķi cilvēki, kuri atrodas ēkās, īpaši augšējos stāvos	aptuveni 1000 reizes dienā
3.0-3.9	vāja	Daži cilvēki arī ārpus ēkām izjūt zemestrīci. Svārstības ir līdzīgas satricinājumiem, ko rada smagās mašīnas braukšana. Daži cilvēki pamana priekšmetu pastiprinātu šūpošanos, īpaši ēku augšējos stāvos	aptuveni 49000 reizes gadā
4.0-4.9	viegla	Maz cilvēku nejūt šo zemestrīci, galvenokārt, tie kas atrodas ārpus ēkām. Manāma durvju virināšanās, trauku šķīdoņa, mazliet dreb mēbeles. Priekšmeti, kuri karājas, piem., lustras iesvārstās	aptuveni 6200 reizes gadā
5.0-5.9	viduvēja	Ir ievērojami bojājumi ēku sienās, bet tikai mazos apvidos. Ūdens traukos spēcīgi viļņojas. Daži priekšmeti var nokrist no sienām, plauktiem. Spēcīgi svārstās priekšmeti, kuri karājas	aptuveni 800 reizes gadā
6.0-6.9	stīpra	100 kilometru rādiusā ir izjūtama zemestrīce. Ēkas grībojas, spēcīgi šūpojas priekšmeti, kuri karājas. No plauktiem un sienām krīt nost trauki un gleznas. Var pārbīdīties mēbeles. Parādās plaisas sienās	aptuveni 120 reizes gadā
7.0-7.9	spēcīga	Ir novērojami nopietni postījumi plaša teritorijā. Grūti nostāvēt kājās. Var apgāzties mēbeles. Ēku sienās parādās lielas plaisas, kuru rezultātā ēkas var arī sabrukt	aptuveni 18 reizes gadā
8.0-8.9	apjomīga	Ir novērojami nopietni postījumi vairāku simtu kilometru rādiusā no epicentra. Cilvēki nespēj stāvēt kājās. Uz zemes virsmas parādās plaisas. Tiek spēcīgi bojātas visas ēkas, daudzas ēkas sabrūk	aptuveni 1 reizi gadā
9.0-9.9	apjomīga	Ir novērojami nopietni postījumi vairāku tūkstošu kilometru rādiusā no epicentra. Zemē parādās lielas plaisas, brūk ēkas, tilti.	aptuveni 1 reizi 20 gados
10.0+	apjomīga	Nav reģistrēta. Šādu zemestrīci varētu izraisīt meteorīta nokrišana	nav reģistrēta

Rīcība

Ja zemestrīce sākusies, ir 10-15 sekundes, lai nokļūtu drošākā vietā. Ja iespējams, jāatstāj ēka pa tuvāko evakuācijas izeju. Ja nav iespējams atstāt ēku, tad jāstāv durvju ailēs, telpas stūrī vai jāpiesienas nesošajai sienai, meklēt patvērumu zem stabilām konstrukcijām. Stāvēt tālāk no logiem, grāmatu plauktiem un krītošiem priekšmetiem.

Ja atrodas ārpus telpām, jāturas tālāk no ēkām, elektrolīnijām. Ja iespējams, jāuzturas klajā vietā.

Ja atrodas automašīnā jāapstājas tālāk no ēkām, tiltiem, viaduktie u.c, palikt automašīnā.

Saņemot brīdinājumu par zemestrīces atkārtošanos un atrodoties telpās - nosledziet elektrropadevi, ūdens un gāzes padevi un nekavējoties atstājiet telpas pa tuvāko evakuācijas izeju, ņemot līdzi somu ar izdzīvošanai nepieciešamām lietām un dokumentus. Neizmantojiet liftu.

Brīdiniet par zemestrīci kaimiņus un palīdziet bērniem, invalīdiem un vecākiem cilvēkiem izkļūt no telpām.

1. Preventīvie pasākumi

Nr. p.k.	Nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgais iestādes darbinieks (amatpersona)	Izpildītāji
1.	Informācijas saņemšana par iespējamo zemestrīci	Pastāvīgi	Civilās aizsardzības organizators	Civilās aizsardzības organizators
2.	Iestādes vadības apziņošana	Nekavējoties	Civilās aizsardzības organizators	Civilās aizsardzības organizators
3.	Darbinieku informēšana par iespējamiem draudiem un rīcību	1 stunda	Vadība	Nodaļu vadītāji
4.	Sagatavošana neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanai	30 min.	Vadība	Nodaļu vadītāji
5.	Sagatavošana iespējamo seku likvidācijai	Pastāvīgi	Vadība	Nodaļu vadītāji

2. Gatavības reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi

Laiks no avārijas signāla saņemšanas brīža	Institūcija vai atbildīgais darbinieks (amatpersona)	Institūcijas vai darbinieka (amatpersonas) rīcība	Izmantojamie apziņošanas līdzekļi	Izmantojamie resursi (spēki un līdzekļi)
Nekavējoties	Iestādes vadība	Informācijas saņemšana, apstrādāšana, situācijas apzināšana, novērtēšana, darbinieku informēšana par situāciju un veicamajiem pasākumiem	Lok. tīkls, mobilie telefoni	Trauksmes apziņošanas sistēma
Nekavējoties	Iestādes vadība	Neatliekamo pasākumu organizēšana un veikšana	Pilsētas sakaru tīkls, lok.tīkls, dien. Mobilie telefoni	Saskaņā ar avārijas likvidācijas plānu
Nekavējoties	Iestādes vadība, daļu vadītāji	Pirmās neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem, cietušo šķirošana	Pilsētas sakaru tīkls, 03 vai 112, dien. Mobilie telefoni	Medicīniskās aptiecināšanas
Pēc nepieciešamības	Iestādes vadība, psihologs	Psiholoģiskās palīdzības sniegšana	Lok. tīkls, mobilie telefoni	Trauksmes apziņošanas sistēma
Pēc nepieciešamības	Iestādes vadība	Ja nepieciešams, saskaņā ar avārijas likvidācijas plānu, ar iestādes vadības lēmumu, daļēja vai pilnīga energoapgādes sistēmu (apkures, ūdensapgādes padeves) apstādīšana	Lok. tīkls, mobilie telefoni	Saskaņā ar avārijas likvidācijas plānu
Pēc situācijas izvērtēšanas	Iestādes vadība	Zemestrīces seku nodarīto zaudējumu novērtēšana	Lok. tīkls, mobilie telefoni	

14.7. Cilvēku, mājlopu, augu masveida saslimšana un sevišķi bīstamas infekcijas

Saskaņā ar valstī spēkā esošajiem civilās aizsardzības rīcības plāniem un citiem normatīvajiem dokumentiem Sabiedrības Veselības aģentūra un tai skaitā Daugavpils rajona padome (Rīgas iela 2, LV-5403, tālr. 65422238) koordinēs un veiks pretepidēmijas pasākumus. Iespējami šādi infekcijas slimību izplatības gadījumi:

- ar pārtiku un dzeramo ūdeni saistītas masveida infekcijas slimības;
- plaša mēroga gripas epidēmijas;
- ar vides faktoriem saistīto infekcijas slimību uzliesmojumi;
- vakcīnu regulējamo infekcijas slimību plaši uzliesmojumi;
- bīstamo infekcijas slimību gadījumi;
- bioloģiskā terorisma gadījumi.

Par potenciāliem cilvēku masveida saslimšanas avotiem uzskatāmi pārtikas apritē (t.sk. dzeramā ūdens piegāde) un sadzīves pakalpojumu sniegšanā iesaistītās komercsabiedrības, individuālie komersanti, publiskās atpūtas vietas, t.sk. peldvietas.

Var prognozēt:

- a) ar pārtiku un dzeramo ūdeni saistītās masveida infekcijas slimības (salmoneloze, šigeloze, kampilobakterioze, ešerihiozes, A hepatīts un citas enterovīrusu infekcijas, trihineloze u.c.), toksikoinfekcijas un saindēšanās;
- b) ar vides faktoriem saistītos infekcijas slimību (leģioneloze, grauzēju un posmkāju pārnēsātās infekcijas slimības, epidēmiskais utu izsitumu tīfs u.c.) uzliesmojumus;
- c) lielu gripas epidēmiju vai pandēmiju;
- d) vakcīnregulejamo infekcijas slimību uzliesmojumus (masalas, poliomiēlīts u.c.);
- e) bīstamo infekcijas slimību (mēris, holēra, tropu posmkāju pārnēstie vīrusu hemorāģiskie drudži) ievēšanu.

Minētajos gadījumos rajona padome strādās pastiprinātā režīmā, iespējams piesaistot papildus resursus. Maz iespējams, ka infekcijas slimību izplatīšanās draudi tieši varētu pastāvēt **Iestādē**.

Pasākumus minēto gadījumu nepieļaušanai un kaitējuma mazināšanai, nosaka Epidemioloģiskās drošības likums un ar to saistītie Ministru kabineta 21.07.1998. noteikumi Nr. 257 "Medicīniski sanitāro pasākumu veikšanas kārtība bīstamu infekcijas slimību izplatības novēršanai", Ministru kabineta 26.09.2000. noteikumi Nr. 330 "Vakcinācijas noteikumi" u.c. normatīvo aktu prasības.

Dzīvnieku masveida saslimšanu un bīstamu inficēšanos galvenokārt var izraisīt saindēta barība un saskare ar bīstamu slimību (cūku mēris, trakumsērga, mutes un nagu sērga u.c.) inficētiem dzīvniekiem vai inficētu dzīvnieku izcelsmes produkciju.

Epizootiju draudu vai uzliesmojuma gadījumā veic pasākumus ko paredz Ministru kabineta 19.03.2002. noteikumi Nr. 127 "Epizootiju uzliesmojuma likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība", prasībām.

Augu saslimstības iedala karantīnas un nekarantīnas slimībās. Pret karantīnas slimībām savlaicīgi tiek konstatēta infekcijas izraisītāja klātbūtne un tiek iznīcināti attiecīgie infekcijas perēkļi, kā aktuālākā var būt kartupeļu gaišā gredzenpuve.

Nekarantīnas slimības savlaicīgi tiek ierobežotas, lietojot augu aizsardzības līdzekļus. Kā raksturīgākā Latvijā sastopama kartupeļu lakstu puve.

Riska novērtējumā ir izvērtēti gan praksē biežāk sastopamie avāriju veidi un to kaitīgās ietekmes apjomi, gan arī iespējamās avārijas ar absolūti lielākajām sekām - tā saucamie „sliktākie riska scenāriji”. Iespējamo avāriju attīstības varianti un sekas neizies ārpus **iestādes** teritorijas, neietekmēs iedzīvotājus, jo šādu avāriju varbūtība ir zema.

Iestādē tiek veikti riska samazināšanas tehniskie, operatīvie un organizatoriskie pasākumi.

Gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi

Laiks no avārijas signāla saņemšanas brīža	Institūcija vai atbildīgais darbinieks (amatpersona)	Institūcijas vai darbinieka (amatpersonas) rīcība	Izmantojamie apziņošanas līdzekļi	Izmantojamie resursi (spēki un līdzekļi)
Nekavējoties	Iestādes vadība	Informācijas saņemšana, apstrādāšana, situācijas apzināšana, novērtēšana.	Lok. tīkls, mobilie telefoni	Trauksmes apziņošanas sistēma

Nekavējoties	Iestādes vadība	Darbinieku informēšana par situāciju un veicamajiem pasākumiem	Lok. tīkls, mobilie telefoni	Trauksmes apziņošanas sistēma
Nekavējoties	Iestādes vadība	Neatliekamo pasākumu organizēšana un veikšana	Rajona sakaru tīkls, lok. tīkls, dien. Mobilie telefoni	Saskaņā ar avārijas likvidācijas plānu
Nekavējoties	Iestādes vadība, daļu vadītāji	Pirmās neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem, cietušo šķirošana	Rajona sakaru tīkls, 03 vai 112, dien. Mobilie telefoni	Medicīniskās aptiecināšanas
Pēc nepieciešamības	Iestādes vadība, psihologs	Psiholoģiskās palīdzības sniegšana	Lok. tīkls, mobilie telefoni	Trauksmes apziņošanas sistēma

Preventīvie pasākumi

Nr. p.k.	Nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgais iestādes darbinieks (amatpersona)	Izpildītāji
1.	Informācijas saņemšana par iespējamo infekcijas slimību masveida izplatīšanos vai masveida saindēšanos, kā arī par bīstamo infekcijas slimību ieviešanas draudiem, tās precizēšana un apkopošana	Pastāvīgi	Iestādes vadītājs	Civilās aizsardzības grupa
2.	Glābšanas dienesta vadības un attiecīgo struktūrvienību informēšana	20 min.	Civilās aizsardzības grupas organizators	Civilās aizsardzības grupa
3.	Apdraudējuma novērtēšana, potenciāli bīstamo objektu un iesaistāmo institūciju apzināšana	3 stundas	Civilās aizsardzības grupas vadītājs	Civilās aizsardzības grupa
4.	Darbības stratēģijas izstrādāšana un plānošana	2 stundas	Iestādes vadītājs	Civilās aizsardzības grupa
5.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības organizēšanas, sniegšanas un pretepidēmijas pasākumu kārtības noteikšana konkrētā gadījumā	Pastāvīgi	Civilās aizsardzības grupas pirmās palīdzības vienības vadītājs	Civilās aizsardzības grupa Neatliekamā medicīniskā palīdzība
6.	Iedzīvotāju apziņošana un brīdināšana par iespējamo saslimšanu ar infekcijas slimībām vai saindēšanos un profilakses pasākumiem	2 stundas	Civilās aizsardzības grupas vadītājs	Civilās aizsardzības grupa
7.	Valsts materiālo rezervju atbildīgo glabātāju apziņošana par resursu iespējamo iesaistīšanu	2 stundas	Civilās aizsardzības grupas apsardzes un sabiedriskās kārtības vienības vadītājs	Civilās aizsardzības grupa

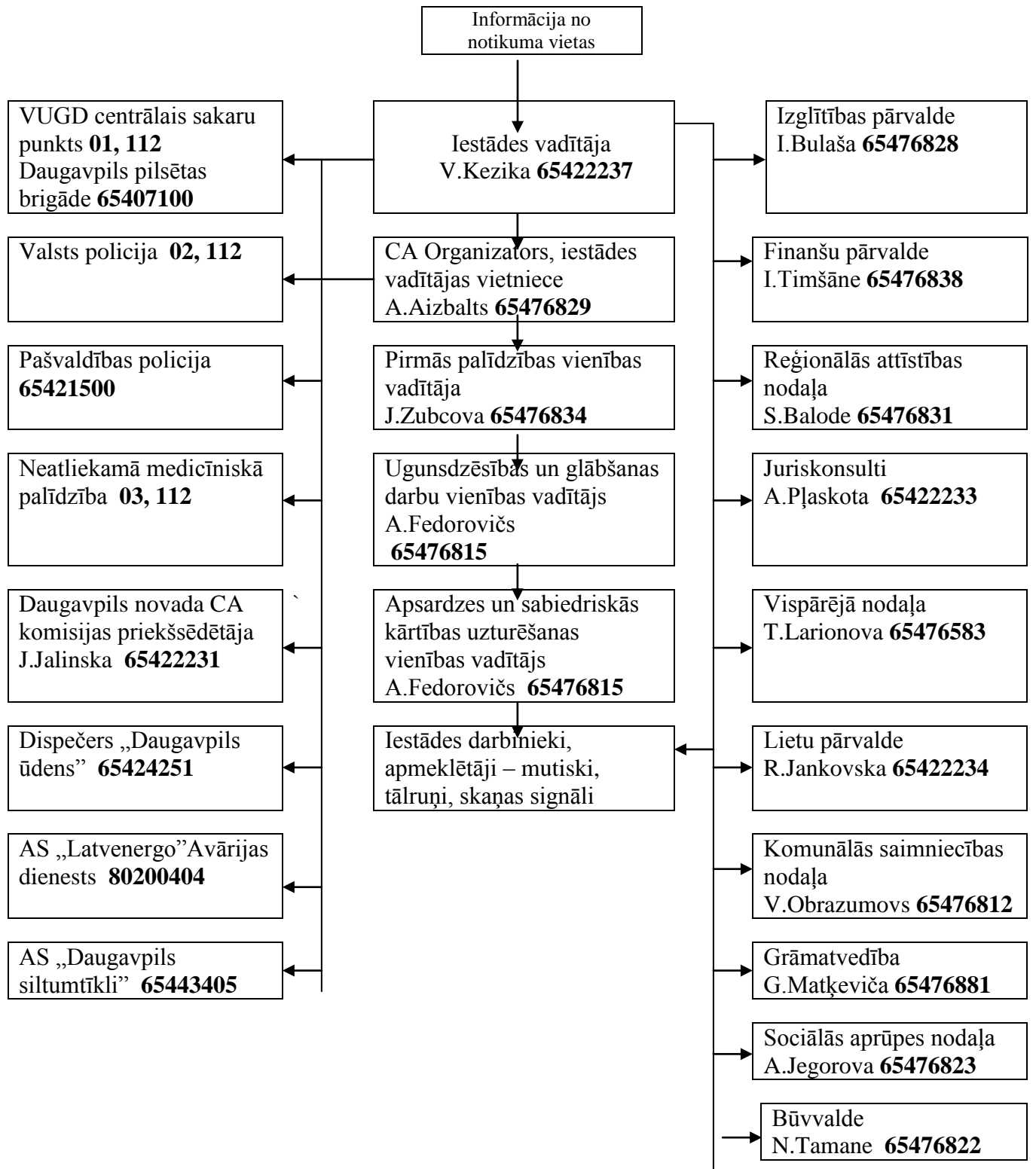
14.8. Darbības nodrošināšana apdraudējuma gadījumos

Lai nodrošinātu Iestādes drošu darbības procesu, novērstu avāriju iespējas vai samazinātu to sekas ir:

- izstrādātas tehnoloģisko iekārtu ekspluatācijas instrukcijas, darbinieku drošības tehnikas, ugunsdrošības un citas nepieciešamās instrukcijas;
- amatu instrukcijās iekļauti darbinieku rīcības noteikumi, lai izslēgtu avārijas rašanās iespējas;
- avārijas instrukcijās ir iekļauti pasākumi, kas reglamentē darba aizsardzības un ugunsdrošības normu izpildi;
- Iestādes darbiniekiem regulāri tiek rīkotas instruktāžas (darba aizsardzība, ugunsdrošība) un apmācības;
- izstrādāts darbinieku rīcības plāns ugunsgrēka gadījumos;
- izveidota **Iestādes** Civilās aizsardzības operatīvā grupa, lai veiktu katastrofu vai to tiešo draudu gadījumā operatīvo pārvaldīšanu;
- izstrādāta **Iestādes** sakaru un apziņošanas shēma;
- sadarbība ar operatīvajiem, glābšanas un avārijas dienestiem.

Pielikumi

IESTĀDES SAKARU UN APZIŅOŠANAS SHĒMA

Rīcības plāns ugunsgrēka izcelšanās gadījumā

Ikviens darbinieks pienākums ir:

- 1.1. par pamanīto ugunsgrēku nekavējoties paziņot:
 - ugunsdzēsības un glābšanas dienestam pa tālr. „01" vai „112" nosaucot objekta adresi, ugunsgrēka izcelšanās vietu, pasakot, kas deg, savu uzvārdu un tālruņa numuru;
 - iestādes administrācijai;
 - uzsākt cilvēku un materiālo vērtību evakuāciju;
- 1.2. uzsākt ugunsgrēka dzēšanu, izmantojot objektā atrodošos ugunsdzēsības līdzekļus (ugunsdzēsamos aparātus, ūdeni utt.)

Administrācijas pienākumi ugunsgrēka izcelšanās gadījumā ir:

- 2.1. pārliecināties, vai ir izsaukts ugunsdzēsības un glābšanas dienests; nepieciešamības gadījumā atkārtot izsaukumu;
- 2.2. norīkot personālu, lai sagaidītu ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un palīdzētu atrast visīsāko ceļu līdz ugunsgrēka perēklim, ūdens saņemšanas vietām;
- 2.3. pārbaudīt vai telpās nav palikuši cilvēki, evakuēt no ugunsgrēka zonas cilvēkus, kuri nav nodarbināti ugunsgrēka likvidēšanā; pasargāt un evakuēt materiālās vērtības, nodrošināt evakuētās mantas apsargāšanu;
- 2.4. organizēt ugunsgrēka dzēšanas darbus, izmantojot strādājošo cilvēku darbaspēku un objektā atrodošos ugunsdzēsības līdzekļus (ugunsdzēsamos aparātus, ūdens tilpnes);
- 2.5. atvienot elektroenerģiju, kā arī veikt citus ugunsgrēka attīstības novēršanas pasākumus;
- 2.6. pārtraukt visus darbus, kas nav saistīti ar ugunsgrēka likvidāciju;
- 2.7. uzņemt ugunsgrēka dzēšanas vispārējo vadību, līdz ierodas ugunsdzēsības un glābšanas dienesta apakšvienības;
- 2.8. ja nepieciešams, izsaukt ugunsgrēka vietā medicīnisko un avārijas dienestus (nepieciešamības gadījumā arī policiju).

3. Kad ugunsgrēka vietā ierodas ugunsdzēsības un glābšanas dienestu apakšvienības, persona, kura vadīja ugunsgrēka dzēšanu, pakļaujas ugunsgrēka dzēšanas darba vadītājam (UDzV) un rīkojas pēc viņa norādījumiem.

4. Iestādes vadītāja vai citu atbildīgo personu pienākumi ugunsgrēka vietā ir šādi:

- 4.1. konsultēt UDzV par objekta specifiskajām īpatnībām: tehnoloģiju, augstas temperatūras un degšanas produktu bīstamo iedarbību uz aparātiem un materiāliem utt.;
- 4.2. nodot UDzV rīcībā vajadzīgo skaitu darbinieku, lai varētu izpildīt ar ugunsgrēka dzēšanu, kā arī ar cilvēku un materiālo vērtību glābšanu saistītos darbus;
- 4.3. sagādāt transportu to līdzekļu piegādāšanai, ko var izmantot ugunsgrēka dzēšanai un ugunsgrēka attīstības aizkavēšanai;

5. Rīcība ugunsgrēka izcelšanās gadījumā:

5.1. Ugunsdzēsības dienesta izsaukšana

- Ikvienai personai, kura pamanījusi ugunsgrēku vai tā pazīmes (dūmi) nekavējoties jāizsauc ugunsdzēsības dienests. Piezvanot pa tālruni „01” vai „112” jāpaziņo ugunsgrēka precīza adrese, kas deg, kas izsauc (vārds un uzvārds) un tālruņa numurs;
- Ugunsdzēsības dienests jāizsauc arī gadījumā, kad ugunsgrēks ir nodzēsts pašu spēkiem, jo uguns var palikt nepamanīta slēptās vietās (koka starpsienās, zem grīdas utt.) un pēc zināma laika ugunsgrēks var izcelties no jauna vēl lielākos apmēros. Tādēļ ugunsgrēka vieta jāapskata ugunsdzēsības dienesta pārstāvjiem;

5.2. Ugunsdzēsības dienesta sagaidīšana

- Pēc ugunsdzēsēju palīdzības izsaukšanas jānodrošina ugunsdzēsības dienesta sagaidīšana. Sagaidītājs iziet uz ceļa un sagaidījis ugunsdzēsības dienestu, paziņo tā priekšniekam :
 - o Kas deg un kādā virzienā uguns izplatās;
 - o Visīsākais ceļš līdz ugunsgrēka perēklim;
 - o Tuvākās ūdens ņemšanas vietas (ūdenstīltnes);
 - o Vai degošajās telpās un to tuvumā atrodas cilvēki;
 - o Kur glabājas vērtīgas mantas vai iekārtas, kuras jāevakuē vispirms.

5.3. Ugunsgrēka dzēšana

- Kamēr vēl nav ieradies ugunsdzēsības dienests, jāgādā par ugunsgrēka dzēšanu ar vietējiem spēkiem un līdzekļiem;
- Ugunsdzēšamos aparātus iedarbina atbilstoši instrukcijai, kas atrodas uz aparāta korpusa;
- Ar ūdeni un gaisa putu ugunsdzēšamajiem aparātiem nedrīkst dzēst elektroiekārtas zem sprieguma;
- Dēšot ugunsgrēku, vajag censties neizsaukt caurvēju un spēcīgu gaisa pieplūdi (velkmi) telpā, kurā ugunsgrēks izcēlies, jo tādā gadījumā uguns izplatās sevišķi ātri. Tāpēc jāierobežo logu un durvju atvēršana, kā arī nevajag izsist logu rūtis degošajās telpās;
- Degošajās telpās pēc iespējas ātrāk jāatvieno elektroinstalācija no strāvas tīkla;
- Cilvēki, kuri piedalās ugunsgrēka dzēšanā, jāpasargā no iespējamām traumām (konstrukciju ieegrūšana, elektriskās strāvas iedarbība, saindēšanās, apdegumi). **Kategoriski aizliegts** ielaist cilvēkus piedūmotās telpās un vietās, kurās ir iespējama konstrukciju sagrūšana.

5.4. Evakuācijas organizēšana

- Ja apdraudētas cilvēku dzīvības, nekavējoties jāorganizē viņu glābšana, izmantojot šim nolūkam visus spēkus un līdzekļus;
- Organizējot evakuāciju objekta vadītājam jādara viss iespējamais panikas novēršanai;
- Evakuācijas kārtību noteic atkarībā no ugunsgrēka izcelšanās vietas un izeju izvietojuma;
- Visus darbiniekus un klientus evakuē uz Valsts ieņēmumu dienesta telpām Rīgas ielā 4/6;
- Glābjot kādu cilvēku vai pašam glābjoties no piedūmotās telpas, jāvirzās rāpus, turot galvu pēc iespējas tuvāk grīdai, jo šeit dūmu ir mazāk un vieglāk elpot; mute

un deguns jāapsedz ar ūdenī saslapinātu kabatas lakatiņu (lupatiņu);

- Virzoties piedūmotā telpā, jāiet tuvu gar sienām, lai nezaudētu orientāciju;
- Ja nav izdevies novērst ugunsgrēku tā attīstības sākumā, bez kavēšanās jāsāk evakuēt vērtīgas mantas, iekārtas, materiālus. Kustamās mantas evakuācijas kārtība nosakāma atkarībā no ugunsgrēka izcelšanās vietas un izplatīšanās virziena. Mantas evakuācija organizējama, lai netraucētu cilvēku evakuāciju, ugunsdzēsības dienesta rīcību ugunsgrēka dzēšanai un ugunsdzēsšanas līdzekļu piegādāšanu uz ugunsgrēka vietu;
- Visa evakuētā manta tiek koncentrēta ēkas pagalmā;
- Pārliecinieties, vai kāds cilvēks nav palicis telpās.

Atbildīgais par ugunsdrošību

A.Fedorovičs

RĪCĪBA NEZINĀMAS IZCELSMES VIELAS VAI PRIEKŠMETA ATRAŠANAS GADĪJUMĀ

Darbinieka pienākumi un rīcība, ja atrasts aizdomīgs priekšmets:

1. Ja ir kaut nelielas aizdomas par aizdomīga (savāda) priekšmeta atrašanos vietā, kur tādām nevajadzētu būt, nekavējoties ziņot tiešajam vadītājam.
2. Nekādā gadījumā neaiztikt to un nepieļaut, ka to dara citi.
3. Informēt visus briesmu zonā esošos darbiniekus un pamest bīstamo zonu, nepieciešamības gadījumā palīdzēt evakuēties no bīstamās vietas.
4. Norobežot bīstamo zonu, lai tajā neviens nevarētu iekļūt, noslēgt briesmu zonā esošās durvis, atvērt logus.
5. Atslēgt telpā vai visā stāvā elektrību, izslēgt visas elektroierīces.
6. Ja tas neapdraud paša darbinieka drošību, sagaidīt operatīvā dienesta amatpersonas un precīzi informēt tos par esošo stāvokli un rīkoties saskaņā ar viņu turpmākajiem norādījumiem.

Rīcība aizdomīga spridzināšanas draudu gadījumā. Darbinieka pienākumi, ja spridzināšanas draudi ir saņemti telefoniski un darbinieks pacēlis klausuli:

1. Pēc iespējas papildzināt telefona sarunu ar personu, kura izsaka spridzināšanas draudus, nepieciešamības gadījumā lūdzot atkārtot ziņojumu, lai iegūtu pēc iespējas vairāk informācijas par sprādzienu;
2. Svarīgākie faktori, kurus jācenšas noskaidrot:
 - > kad notiks sprādziens;
 - > kur atrodas spridzeklis (ja zvanītājs precīzi norāda vietu, kur ielikts spridzeklis, un šī vieta patiešām eksistē, tad pret zvanu ir jāizturas nopietni un jāevakuē tieši šis sektors);
 - > kā izskatās spridzeklis;
 - > kāda tipa spridzeklis tas ir;
3. Pierakstīt visu informāciju, kādu iespējams iegūt no telefona sarunas:
 - ^ zvanīšanas datumu, laiku un, ja iespējams, tālruņa numuru;
 - ^ precīzu sarunas atstāstījumu;
 - ^ spridzekļa atrašanās vietu un iespējamo sprādziena laiku;
 - ^ zvanītāja vārdu, uzvārdu, iesauku vai pārstāvēto organizāciju, ja viņš tos ir nosaucis;
 - ^ iespējamo zvanītāja vecumu, dzimumu; y zvanītāja emocionālo stāvokli (alkohola reibums, nervozitāte, miers, uztraukums, ļaunums, uzbudinājums);
 - > atzīmēt visas skaņas, kuras dzirdamas sarunas fonā (ielas trokšņus, mūziku, mašīnu troksni, dzīvnieku radītās skaņas, balsis u.c.); ^ par notikušo nekavējoties ziņot vadītājam.

Darbinieka pienākumi, ja spridzināšanas draudi ir saņemti rakstiski:

1. Obligāti saglabāt vēstuli un aploksni.

2. Iespējami mazāk aiztikt vēstuli ar rokām.
3. Nodrošināt, lai citas personas neaiztiek vēstuli ar rokām.
4. Par notikušo nekavējoties ziņot vadītājam.

Darbinieka pienākumi, ja spridzināšanas draudi ir saņemti mutiski:

1. Pēc iespējas paldzināt sarunu ar informācijas sniedzēju.
2. Precizēt spridzekļa atrašanās vietu un iespējamo sprādziena laiku.
3. Noteikt iespējamo personas vecumu, iegaumēt personas runas manieri, ārējo izskatu, apģērbu, īpašas pazīmes.
4. Fiksēt, vai runātājs ir pazīstams, bijušais vai esošais darbinieks, klients, apmeklētājs vai cita persona.
5. Ja iespējams, aizturēt personu un mēģināt izsaukt policiju.
6. Par notikušo nekavējoties ziņot vadītājam.

APSTIPRINU

Daugavpils novada pašvaldības
izpilddirektore

_____ V.Kezika
2009.gada _____

Daugavpils novada pašvaldības Civilās aizsardzības operatīvās grupas

NOLIKUMS

1. Vispārīgie jautājumi.

- 1.1. Daugavpils novada pašvaldības (turpmāk **Iestāde**) Civilās aizsardzības operatīvā grupa (turpmāk CAOG) tiek izveidota iespējamo avāriju (katastrofu) vai to tiešu draudu gadījumā operatīvai pārvaldīšanai un izraisīto seku likvidēšanas pasākumu veikšanai;
- 1.2. CAOG ir **Iestādes** pastāvīgs, koordinējošs un konsultatīvs veidojums, kas darbojas operatīvās grupas vadītāja vadībā un veic katastrofu vai to tiesu draudu operatīvo pārvaldīšanu pēc nepieciešamības iesaistot pakļautās CA vienības **Iestādē**, kā arī atkarībā no katastrofas mēroga un bīstamības sadarbojas ar apvienoto Daugavpils pilsētas, Daugavpils novada un Ilūkstes novada Civilās aizsardzības komisiju;
- 1.3. CAOG savu darbību organizē un veic uz Latvijas Republikas Civilās aizsardzības likuma, Civilās aizsardzības plāna un šī nolikuma pamata.

2. CAOG uzdevumi un tiesības.

2.1 .CAOG uzdevums ir :

- analizēt saņemto informāciju avārijas (katastrofas) apdraudētajā teritorijā, par cilvēkiem, īpašumam un videi nodarīto kaitējumu, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu veikšanu, ka arī izvērtēt apdraudējuma iespējamo attīstību;
- organizēt palīdzības sniegšanu cietušajiem;
- nepieciešamības gadījumā organizēt darbinieku un materiālo vērtību evakuēšanu, izvietošanu un aprūpi;
- organizēt **Iestādes** darbinieku apmācību rīcībai katastrofu gadījumos;
- sadarbības nodrošināšana ar operatīvajiem dienestiem (VUGD, valsts un pašvaldības policija), pilsētas avārijas dienestiem.
- katastrofu likvidēšanas pasākumu organizēšana un vadība.

2.2. CAOG tiesības ir:

- uzaicināt uz CAOG sēdēm jebkuru Iestādes darbinieku (amatpersonu, speciālistu) civilās aizsardzības uzdevumu risināšanai;
- vērsties pie valsts un pašvaldības operatīvajiem un avārijas dienestiem pēc palīdzības katastrofu un to seku likvidēšanai nepieciešamos gadījumos;
- CAOG ir tiesīga katastrofu pārvaldīšanai, iedarbības samazināšanai un izraisīto seku likvidēšanai iesaistīt jebkurus nepieciešamos **Iestādei** resursus;
- CAOG lēmumi un rīkojumi ir saistoši visiem **Iestādes** darbiniekiem;
- Piedalīties VUGD Daugavpils rajona civilās aizsardzības mācībās un treniņos.

3. CAOG struktūra.

- 3.1. CAOG izveido un tās sastāvu ar rīkojumu nosaka **Iestādes** vadītājs;
- 3.2. **Iestādes** vadītājs apstiprina CAOG nolikumu un nosaka grupas locekļu uzdevumus un apziņošanas kārtību;
- 3.3. CAOG sastāvā tiek iekļautas **Iestādes** amatpersonas (speciālisti), kuras pārvalda **Iestādes** infrastruktūru, ir spējīgi operatīvi rīkoties sarežģītās situācijās, organizēt un veikt pasākumus, lai novērstu vai mazinātu katastrofu draudus vai to izraisītās sekas;
- 3.4. CAOG vadītājs, atkarībā no konkrētas izveidojušās, glābšanas darbos var iesaistīt vajadzīgos **Iestādes** speciālistus un struktūrvienību vadītājus.

4. CAOG darba organizācija.

- 4.1. CAOG darba vietu un darba režīmu nosaka grupas vadītājs;
- 4.2. CAOG sēdes rīko katastrofu vai to draudu gadījumā, kā arī citu jautājumu risināšanai civilās aizsardzības jomā;
- 4.3. Lēmumu par operatīvās grupas sasaukšanu pieņem **Iestādes** vadītājs vai grupas vadītājs;
- 4.4. CA grupa darbojas pamatsastāvā vai nepieciešamības gadījumā iesaista citus speciālistus paplašinātā sastāvā;
- 4.5. CA grupa tiek sasaukta pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā reizi gadā;
- 4.6. CA grupas gatavība darbam (sapulcēšanās laiks) tiek noteikta:
 - Darba laikā - 20 minūtes;
 - Ārpus darba laika - 2 stundas.
- 4.7. Komisijas darba dokumentācija:
 - Šis „Nolikums”;
 - grupas apziņošanas shēma;
 - rīkojums par **Iestādes** CA struktūras izveidošanu;
 - **Iestādes** civilās aizsardzības plāns;
 - grupas darba žurnāls;
 - katra grupas locekļa „darba dokumentu mape” pēc CA specialitātes un risināmo jautājumu loka.

APSTIPRINU

Daugavpils rajona novada pašvaldības
izpilddirektore

_____ V.Kezika
2009.gada .novembrī

Daugavpils novada pašvaldības Civilās aizsardzības vienības funkcionālie pienākumi

1. Vispārīgās prasības :

1.1. Iestādes Civilās aizsardzības (turpmāk CA) vienību vadītājus nosaka ar **Iestādes** vadītāja rīkojumu no **Iestādes** personāla sastāva, kas pēc sava izpildāmā darba, vai amata pienākumiem vai profesionālās kvalifikācijas, spējīgi pildīt uzliktos uzdevumus katastrofu (avāriju) gadījumos;

1.2. CA vienību vadītāji ir tieši pakļauti **Iestādes** CAOG vadītājam ;

1.3. CA vienības nepieciešamo ekipējumu un inventāru darbam katastrofu (avāriju) gadījumā nosaka attiecīgās vienības vadītājs;

2. Iestādes CA vienību vadītāja pienākumi:

2.1. Sastādīt pakļautās vienības personāla sastāva sarakstu, tālruņa numurus izsaukumam CA sistēmas aktivizēšanas (katastrofu) gadījumiem;

2.2. Pēc rīkojuma saņemšanas par CA sistēmas aktivizēšanu vai notikušo katastrofu (avāriju negadījumu), nekavējoties apziņot vienības personālsastāvu. Operatīvai apziņošanai izmantot mobilos vai fiksētos sakarus, vienības personāls nekavējoties ierodas **Iestādē**;

2.3. Noteikt pakļautā personāla pulcēšanās vietu, nepieciešamā ekipējuma un inventāra saņemšanas kārtību (vietu):

2.4. Atkarībā no situācijas par vienības gatavību ziņot un saņemt uzdevumu no;

- CAOG vadītāja;
- **Iestādes** vadītāja;
- glābšanas darbu vadītāja.

2.5. Piedaloties katastrofas (avārijas, ugunsgrēka) vai to izraisīto seku likvidēšanas pasākumos CA vienības pamatpienākumi ir :

- informēt iesaistīto personālu par izveidojušos situāciju, tās iespējamo tālāko attīstību. bīstamajiem un kaitīgajiem faktoriem paredzamo darbu vietā, veicamo darbu vietu, apjomu un nepieciešamo aprīkojumu (inventāru un individuālajiem aizsardzības līdzekļiem);
- pirms darba sākšanas bīstamās vai apdraudētās vietās veikt personāla instruēšanu uguns un sprādzienbīstamības jautājumos;
- pārliecināties, vai darba veikšanas vietā nepastāv elektro, uguns vai sprādzienbīstamība, kā arī konstrukciju vai elementu krišanas risks un tml;
- veicot darbus bīstamā vidē (dūmi, gāze, bīstamu vielu tvaiki un tml.), ievērot nepieciešamos aizsardzības pasākumus, lietot attiecīgus individuālos aizsardzības līdzekļus;
- uzturēt sakarus ar CAOG un glābšanas darbu vadītāju.

2.6. Ikdienā CA vienības vadītāja pienākums ir :

- uzturēt sakarus ar CAOG un glābšanas darbu vadītāju;
 - piedalīties CA mācībās un treniņos;
 - iepazīties ar **Iestādes** CA plānu un rīcības instrukcijām ārkārtas situācijās;
 - apmācīt padotās vienības personālu rīcībai ārkārtas situācijās;
 - apgūt prasmes pirmās palīdzības sniegšanai cietušajiem, individuālo aizsardzības līdzekļu lietošanu un ugunsdzēsības līdzekļu izmantošanu;
- sagatavot un iesniegt CAOG vadītājam nepieciešamā aprīkojuma un inventāra sarakstu, kas vajadzīgs (iztrūkst) darbam ārkārtas situācijās.

3. Civilās aizsardzības vienības vadītāja tiesības un atbildība.

3.1. Civilās aizsardzības vienības vadītājam ir tiesības :

- dot rīkojumus pakļautās vienības personālam saņemtā uzdevuma izpildei;
 - pieprasīt un saņemt nepieciešamo informāciju, konsultācijas un attiecīgu aprīkojumu saņemto uzdevumu izpildei;
- atteikties no uzdevuma pildīšanas, ja tas apdraud cilvēka veselību vai dzīvību un ja nav nodrošināta nepieciešamā individuālā aizsardzība.

3.2. Civilās aizsardzības attiecīgās vienības vadītājs ir atbildīgs par saņemto uzdevumu un šīs instrukcijas prasību izpildi.

3.3. Civilās aizsardzības vienības personāls ar funkcionālajiem pienākumiem iepazīstināms pret parakstu.

Civilas aizsardzības operatīvas grupas

vadītājs

A.Aizbalts